

POLICEJNÍ AKADEMIE ČESKÉ REPUBLIKY V PRAZE

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2024

David Turek

POLICEJNÍ AKADEMIE ČESKÉ REPUBLIKY V PRAZE

Fakulta bezpečnostně právní

Katedra policejních činností

**Pojem veřejný pořádek a jeho význam pro
činnost služby pořádkové policie**

Bakalářská práce

**The concept of public order and its importance for
the activity of the order police service**

Bachelor thesis

VEDOUCÍ PRÁCE

Mgr. Ing. Radomír Heřman MBA

AUTOR PRÁCE

David Turek

PRAHA

2024

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracoval samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při tvorbě této práce čerpal, řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu zdrojů.

V Karlových Varech dne 13. 10. 2023

.....

David Turek

ANOTACE

Bakalářská práce je zaměřena na problematiku veřejného pořádku a jeho významu pro činnost služby pořádkové policie. V úvodu této je popsán význam slova „policie“, její činnost z obecného pohledu a její charakteristika. Dále jsou zde popsány hlavní úkoly a struktura služby pořádkové policie včetně vymezení metod a forem její práce s uvedením legislativních norem, které tuto činnost upravují. V hlavní části je věnován prostor pojmu „veřejný pořádek“, který je zde popsán, společně s jeho naplněním výkonem služby policistů pořádkové policie. Dále jsou zde popsány konkrétní formy výkonu služby. V závěru práce je shrnutí načerpaných poznatků, jakožto i vlastní úvaha autora nad vyhledanými problémy, jejich identifikace a jejich řešení, které bych zkvalitnilo výkonu služby policistů pořádkové policie při ochraně veřejného pořádku.

KLÍČOVÁ SLOVA

Veřejný pořádek * Policie * Policie České republiky * pořádková policie * činnost policie
* policisté

ANNOTATION

The bachelor's thesis is focused on the issue of public order and its importance for the activities of the order police service. The introduction describes the meaning of the word "police", its activities from a general point of view and its characteristics. Furthermore, the main tasks and structure of the order police service are described here, including the definition of the methods and forms of its work, with an indication of the legislative standards that regulate this activity. In the main part, space is devoted to the concept of "public order", which is described here, together with its fulfillment by the performance of the service of law enforcement officers. Furthermore, specific forms of service performance are described here. At the end of the thesis, there is a summary of the acquired knowledge, as well as the author's own reflection on the identified problems, their identification and their solutions, which would improve the performance of the service of riot police officers in the protection of public order.

KEYWORDS

Public order * Police * Police of the Czech Republic * Riot police * police activity * police officers

Obsah

Úvod.....	7
1. Policie České republiky.....	8
1.1 Charakteristika.....	8
1.1.1 Oblast organizační.....	8
1.1.2 Oblast akční.....	8
1.1.3 Oblast ideová.....	9
1.2 Věcná a místní působnost Policie České republiky	9
1.2.1 Věcná působnost.....	9
1.2.2 Místní působnost	9
2. Služba pořádkové policie.....	11
2.1 Charakteristika služby pořádkové policie.....	11
2.2 Úkoly služby pořádkové policie.....	11
3. Struktura služby pořádkové policie	13
3.1 Ředitelství služby pořádkové policie	13
3.1.1 Činnosti a úkoly ŘSPP	14
3.2 Krajské ředitelství policie české republiky	15
3.2.1 Odbor služby pořádkové policie krajských ředitelství policie	15
3.3 Územní odbory policie české republiky	16
3.4 Obvodní oddělení policie	16
3.4.1 Činnost a úkoly obvodní oddělení.....	17
3.4.2 Obchůzková služba	18
3.4.3 Hlídková služba	20
3.4.4 Dozorčí služba.....	22
3.4.5 Kontrolní body	24
3.4.6 Výstroj, výzbroj a vybavení	24

3.4.7 Vedoucí	25
3.4.8 Zástupce vedoucího	28
3.4.9 Velitel hlídky	29
4. Veřejný pořádek.....	31
4.1 Ochrana veřejného pořádku	33
4.1.1 Přestupky	35
4.1.2 Trestné činy	41
5. Zajišťování veřejného pořádku	43
5.1 Opatření	43
5.1.1 Pořádkové jednotky	44
5.1.2 Prvosledové hlídky	45
5.1.3 Antikonfliktní tým	47
5.1.4 Vyhlášení opatření	48
6. Shrnutí poznatků	50
Závěr	53
Použité zdroje	55
Odborná literatura.....	55
Právní předpisy	56
Interní akty řízení	56
Internetové zdroje	57
Seznam příloh	58

Úvod

V bakalářské práci je popsán bezpečnostní sbor Policie České republiky, jeho struktura, organizace, úkoly a některé činnosti, které úzce souvisí s veřejným pořádkem, jeho zajištěním a ochranou. Cílem práce je seznámit čtenáře, a případné uchazeče o službu v tomto bezpečnostním sboru, s pojmem veřejný pořádek a jeho význam pro službu pořádkové policie. Cílem je i najít, identifikovat a navrhnout možné řešení problémů, které s výkonem služby a ochranou veřejného pořádku, souvisí. Aby čtenář mohl danou problematiku pochopit, je nutné nejdříve popsat a vysvětlit některé pojmy, kdy jedním z nich je právě pojem „Policie“. Pojem policie z etymologického hlediska má svůj základ, respektive je odvozeno z řečtiny a jejích slov polis a politea. Polis bylo označení pro město či městský stát.

Politea původně znamenala vztah určité osoby k tomuto danému městu či městskému státu, kdy později, na základě myšlenek Platóna a Aristotela, bylo vnímání významu slova, změněno. Začalo být chápáno jako žádoucí stav společnosti a umění vládnout, kdy z tohoto vyplývá, že termín byl chápán a spojován v kontextu s řádem, pořádkem a sociálním ukotvením jednotlivce ve společnosti a později i s určitým řádem ve věcech veřejných.

Termín policie byl z počátku chápán, jako souhrn státních činností, kdy jejich cílem byla ochrana bezpečnosti a veřejného pořádku. Později byl rozlišován materiální, formální a institucionální aspekt obsahu termínu policie.

Aspekt materiální je vymezen funkčně a obsahově, kdy je zde zodpovězena otázka, v jakých případech, resp. za jakých podmínek je možno, ze strany příslušníků policie, nebo zaměstnanců policejních institucí, zasahovat do práv a svobod osob za účelem ochrany bezpečnosti a veřejného pořádku. Na území České republiky je jedním ze zásadních zákonů, který tyto činnosti upravuje, zák. č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky.¹

¹ HABICH, Lukáš a KLOUBEK, Martin. *Činnost policejních služeb: stav k 1.6.2019*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2019. ISBN 978-80-7251-481-6, 228 s.

1. Policie České republiky

1.1 Charakteristika

Policie České republiky je charakterizována v zákoně číslo 273/2008 Sb., o Policii České republiky, jako jednotný a ozbrojený bezpečnostní sbor. Jednotnost tohoto bezpečnostního sboru se zpravidla projevuje ve třech oblastech, tedy v oblasti organizační, akční a ideové. Ozbrojenost je dána nejen skutečností, že jsou policisté při výkonu služby ozbrojeni, ale také tím, že jsou policisté Policie České republiky oprávněni zbraň v mezích zákona použít.

1.1.1 Oblast organizační

Je dána vztahem nadřízenosti a podřízenosti, kdy řízení Policie České republiky vyplývá ze zákona číslo 361/2003 Sb. o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů. Dále lze tuto oblast charakterizovat tak, že *„V rozporu s organizační jednotou není skutečnost, že za účelem zefektivnění ekonomických procesů uvnitř policie jsou podle vzoru Hasičského záchranného sboru regionální útvary policie (oblastní správy) vymezeny ze zákona jako organizační složky státu a účetní jednotky. Policejní prezidium a útvary policie s celostátní působností vystupují při nakládání s majetkem České republiky a v právních vztazích (především soukromoprávních) jako součást příslušné rozpočtové kapitoly. I přes to personálně a institucionálně zůstává policejní prezidium vrcholným řídicím útvarem policie odděleným od ministerstva jako celek policejnímu prezidentovi, její vnitřní ekonomika je však decentralizována tak, aby vedoucí funkcionáři policie disponovali odpovídajícími právními a ekonomickými prostředky k jejich plnění“.*²

1.1.2 Oblast akční

Je jednota vyplývající z faktu, kdy většina oprávnění policistů a jejich úkoly jsou stanoveny obecně pro všechny příslušníky Policie České republiky. Konkrétní úkoly pro jednotlivé útvary a služby pak vymezují jednotlivé interní pokyny.

² HABICH, Lukáš a KLOUBEK, Martin. *Činnost policejních služeb: stav k 1.6.2019*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2019. ISBN 978-80-7251-481-6, 228s.

1.1.3 Oblast ideová

Odvíjí se od kvality firemní kultury Policie České republiky. Tato jednotka je vůči veřejnosti demonstrována devizou vyjádřenou heslem „pomáhat a chránit“ a také služebním slibem, jednotným pro všechny příslušníky tohoto bezpečnostního sboru.

1.2 Věcná a místní působnost Policie České republiky

1.2.1 Věcná působnost

Úkoly, jež spadají do pole působnosti Policie České republiky, jsou dnes v zákoně číslo 273/2008 Sb. psány obecně. Je tomu z důvodu, že předchozí zákon o Policii České republiky, tedy zákon číslo 283/1991 Sb., byl ve značné míře nevyhovující v tom směru, že směřoval velmi široké úkoly policie, s určitými konkrétními činnostmi a toto vyvolávalo nutnost neustálých novelizací tohoto zákona a byl proto, v určitém smyslu, nepřehledně složitý. V současné době jsou tedy úkoly Policie České republiky zobecněny, kdy mezi základní patří ochrana bezpečnosti osob a majetku. Ochrana veřejného pořádku. Předcházení trestné činnosti a plnění dalších úkolů na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti, kdy tyto úkoly jsou policii svěřeny jak zákony, tak i přímo použitelnými předpisy Evropské unie či mezinárodními smlouvami, které jsou českým právní řádem obsaženy. Mimo jiné pak k dalším úkolům policie patří například činnost pyrotechnická, kriminalisticko-technická, speciální potápěčská činnost. Dále také činnost při doprovodu letadel nebo provoz operačního střediska policie.³

1.2.2 Místní působnost

Primární působení Policie České republiky je stanoveno na území České republiky, kdy však jsou možné, níže uvedené případy, kdy je působení tohoto bezpečnostního sboru možné i za hranicemi státu. Jedná se o případy nasazení jednotlivých příslušníků na mírové, či jiné operaci, jíž se Česká republika účastní, a to na podkladě rozhodnutí mezinárodní organizace, jíž je Česká republika členem. Toto je přímo ukotveno v §93 zák. č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky.⁴ Dále také na základě přeshraniční pronásledování či sledování.

³ HABICH, Lukáš a KLOUBEK, Martin. *Činnost policejních služeb: stav k 1.6.2019*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2019. ISBN 978-80-7251-481-6, 228s

⁴ MATES, Pavel. *Zákon o policii s komentářem*. 3. vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2023. ISBN 978-80-7380-917-1.

Anebo, jeli příslušník policie vyslán, aby plnil úkoly na základě rozhodnutí ministra se souhlasem příslušného orgánu dotčeného státu anebo na základě žádosti takového státu.

2. Služba pořádkové policie

2.1 Charakteristika služby pořádkové policie

Vzhledem k univerzálnosti zaujímá služba pořádkové policie prioritní postavení mezi službami Policie České republiky. V rámci policie se jedná o nejpočetnější službu, co do počtů příslušníků, tedy policistů, kdy počet těchto je bezmála polovina všech příslušníků Policie ČR. Z tohoto důvodu lze říci, že se jedná o nejvýznamnější pilíř české policie. Policisté služby pořádkové policie jsou během výkonu služby v přímém kontaktu s občany, fyzickými a právníckými osobami jakožto i s orgány obcí. Policisté této služby se zaměřují na plnění základních úkolů policie jako takové. Z tohoto důvodu jsou policisté této služby povětšinou jako první na místě v situacích, kdy je narušen veřejný pořádek, kdy úkolem policistů je eliminace protispolečenských jevů spojených právě s narušením veřejného pořádku. Služba pořádkové policie a její systém je založen na pomoci, plnění úkolů a poskytování služby veřejnosti, kdy plnění jednotlivých úkonů vychází ze zákonů a dalších aktů řízení.

2.2 Úkoly služby pořádkové policie

Mezi základní úkoly služby pořádkové policie bezesporu patří dohled nad veřejným pořádkem, dohled nad bezpečností a plynulostí silničního provozu, preventivní činnost, zjišťování, odhalování, šetření a objasňování přestupků a trestných činů a zjišťování jejich pachatelů. Služba pořádkové policie zajišťuje hlídkovou a obchůzkovou činnost, monitorování veřejných míst, zajišťování bezpečnosti během veřejných událostí a ukládání pokut či podniká jiná opatření za porušení veřejného pořádku a jiných pravidel chování uložených zákonem či obecně závaznou vyhláškou, kdy toto jednání musí být těmito právními předpisy označené za přestupek nebo trestný čin. Její přítomnost ve veřejném prostoru přispívá k pocitu bezpečí a stability ve společnosti. Z úkolů a činností služby pořádkové policie vyplývá, že příslušník policie, služebně zařazený na jednom ze základních organizačních článků služby pořádkové policie, tedy na obvodním či místním oddělení, popřípadě na oddělení hlídkové služby, si musí poradit s každou nastalou situací, se kterou se ve výkonu služby setká. Alespoň tedy v první fázi jejího řešení. Tento fakt z takového policisty dělá jakéhosi „univerzálního policistu“, který by měl správně vyhodnotit situaci v níž se ocitá a vhodně rozhodnout, jakým způsobem se bude daná situace z jeho strany řešit. Samozřejmě úkolů pro danou

službu policie je nepřeborné množství, kdy tyto činnosti budou dále rozděleny u jednotlivých organizačních článků. V zásadě lze ale říci, že téměř každá činnost služby pořádkové policie, více či méně souvisí s veřejným pořádkem a jeho ochranou.⁵ Služba, kterou policisté služby pořádkové policie vykonávají, je služba veřejnosti. Prioritním úkolem je ochrana veřejného pořádku, ochrana bezpečnosti osob a majetku. Dalším z hlavních úkolů je předcházení trestné činnosti, plnění úkolů podle trestního řádu a plnění dalších úkolů, které jsou policistům uloženy skrze zákony, vnitřními předpisy, předpisy Evropské unie nebo činnosti, které jsou prováděny na podkladě mezinárodních smluv. Další úkoly a činnost služby pořádkové policie, jsou uvedeny v Závazném pokynu policejního prezidenta č. 180/2012, o plnění základních úkolů služby pořádkové policie, jakožto i v ostatních interních aktech řízení, kterými se výkon služby pořádkové policie řídí.

⁵ HRINKO, Martin. *Pořádková činnost policie*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2020. ISBN 978-80-7380-793-1. 354s

3. Struktura služby pořádkové policie

Službu pořádkové policie tvoří v současné době následující útvary:

- 1) ředitelství služby pořádkové policie
- 2) odbory služby pořádkové policie krajských ředitelství Policie České republiky
- 3) obvodní oddělení policie, místní oddělení policie a další organizační články pořádkové policie

Hlavní řídicí strukturou je však Policejní Prezidium. Z obsáhlého organizačního uspořádání je vybrána pouze část, týkající se funkce a řízení služeb přímo souvisejícími se službou pořádkové policie. Z předloženého organigramu lze vyvodit, že policejnímu prezidentovi je přímo podřízen první náměstek policejního prezidenta, a přímo řídí ředitele ředitelství služby pořádkové policie.

POLICEJNÍ PREZDIENT

- První náměstek policejního prezidenta

Ředitelství služby pořádkové policie

- Odbor metodiky, koordinace a podpory výkonu služby
- Odbor služební kynologie a hipologie
- Odbor speciálních potápěčských činností a výcviku

3.1 Ředitelství služby pořádkové policie

Ředitelství služby pořádkové policie má v současné době následující strukturu:

- a) Odbor metodiky, koordinace a podpory výkonu služby
- b) Odbor služební kynologie a hipologie
- c) Odbor speciálních potápěčských činností a výcviku

ŘSPP je řízeno prvním náměstkem policejního prezidenta. Vznik tohoto ředitelství se datuje ke dni 1. ledna 1994. „*Ředitelství služby pořádkové policie (ŘSPP) vykonává odbornou řídicí, organizačskou a metodicko-kontrolní činnost na úseku pořádkové*

*policie, služební kynologie a hipologie a speciálních potápěčských činností a výcviku, z čehož vyplývá i skutečnost, že ŘSPP není přímo nadřízeným orgánem odboru služby pořádkové policie krajského ředitelství policie ani policistů zařazených ve strukturách služby pořádkové policie v krajích a územních odborech.*⁶

3.1.1 Činnosti a úkoly ŘSPP

Odbor metodiky, koordinace a podpory výkonu služby:

Zejména se jedná o činnost odbornou, metodickou a řídicí, a to ve vztahu k odborům pořádkové policie krajský ředitelství Policie České republiky a základním organizačním článkům, tedy obvodním oddělením policie a místním oddělením policie, jakožto i dalších organizačních článku služby pořádkové policie. Je to velice široká oblast úkolů a činností, které jsou následně plněny ze strany policistů služby pořádkové policie.

Odbor služební kynologie a hipologie:

Služební kynologie v rámci PČR má velmi bohatou tradici. Počátky užívání služebních psů sahají až do dob Rakouska-Uherska. V 90. letech minulého století byl organizován první kurz pro psovody policie Československé republiky, a to v Nových Hradech. Později byla založena policejní škola psovodů v obci Pyšely. Tato škola se přemístila v roce 1952 do obce Býchor. Před touto dobou byla praxe taková, že se služební psi pořizovali od civilních chovatelů. Vzhledem k tomu, že civilní chov byl pro účely služební kynologie nedostatečný, zřídila si Policie české republiky chov vlastní, kdy psi získávali požadované rysy pro výkon služby. Úkolem odboru služební kynologie a hipologie je zabezpečování odborné přípravy pro psovody a jejich služební psi a také pro jezdce se služebními koňmi, a to ve výcvikových střediscích tohoto odboru. Všech kynologických a typologických vzdělávacích kurzů je garantem odbor služební kynologie a hipologie. Odbor řídí chov těchto zvířat, jejich výchovu a výcvik. Dále organizuje hromadná školení. Mimo jiné také, na základě smluvních vztahů, zajišťuje odbornou přípravu jiných ozbrojených sborů v České republice.

Odbor speciálních potápěčských činností a výcviku:

⁶ HEŘMAN, Radomír. *Pořádková činnost policie: vybrané kapitoly I*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2022. ISBN 978-80-7251-527-1. 124s

Tento odbor je zodpovědný za plnění činností a úkolů v oblasti organizace, kdy provádí a řídí potápěčské činnosti a zodpovídá za výcvik potápěčů. V rámci jeho působnosti zejména zajišťuje, vykonává a organizuje komplexní potápěčské činnosti, a to včetně hloubkového potápění. Dalším úkolem je koordinace při výkonu komplexních potápěčských činností a vyhodnocování činností potápěčských skupin jednotlivých krajských ředitelství policie a krajského ředitelství policie Hlavního města Prahy, kdy při tomto, v některých případech, spolupracuje i s Útvarem rychlého nasazení. Dalším úkolem je poskytování speciální potápěčské techniky, včetně obsluhy, a to v případech, kdy jsou potřebné u potápěčských skupin krajských ředitelství policie. Jedním z dalších významných úkolů je spolupráce s útvary a službami policie ministerstva a orgány státní správy, popřípadě s dalšími subjekty, nebo bezpečnostními sbory jiných států. A to zejména při činnostech záchranných a činnostech směřovaných k ochraně života zdraví a majetku.

3.2 Krajské ředitelství policie české republiky

Z pohledu služby pořádkové policie, hraje ve struktuře Policejního prezidia, nezastupitelnou roli Ředitelství služby pořádkové policie. Stejnou roli zastupuje Odbor služby pořádkové policie ve struktuře Krajského ředitelství policie. Ve struktuře krajského ředitelství zastává nejvyšší služební funkci krajský ředitel. Tento má v přímé podřízenosti náměstka pro SKPV, náměstka pro ekonomiku a náměstka pro vnější službu. V současné době, na území našeho státu, existuje 14 krajských ředitelství Policie české republiky.

3.2.1 Odbor služby pořádkové policie krajských ředitelství policie

Odbory služby pořádkové policie (OSPP) vykonávají odbornou činnost na jednotlivých krajských ředitelství a územních odborech, dříve okresních ředitelství, a jsou přímo nadřízeným orgánem složek pořádkové policie (obvodní oddělení policie, místní oddělení policie, oddělení hlídkové služby). Tyto odbory vykonávají zejména činnost metodickou a odbornou, kdy je zde zahrnuta problematika pořádkové služby, a to v duchu jejich základních principů, zásad a pravidel v souladu s cíli které stanovilo ředitelství služby pořádkové policie. Policisté, kteří jsou zařazeni na odborech služby pořádkové policie krajských ředitelství, svou činnost vykonávají ve spolupráci s vedoucími pracovníky územních odborů a jednotlivými vedoucími obvodních a

místních oddělení policie které působí v katastroch jednotlivých územních odborů. Mezi hlavní úkoly odboru služby pořádkové policie patří zejména zajišťování veřejného pořádku a bezpečnosti, ochrana osob a majetku, a další úkoly na úseku hipologie, pořádkových oddělení, či kupříkladu kynologie. Odbor služby pořádkové policie jako takový, není služebně nadřazen příslušníkům policie základních organizačních článků pořádkové policie. OSPP KŘP má za úkol řešit složité a náročné metodické, analytické a koncepční úkoly. Jedním z dalších úkolů je usměrňování výkonu policejních činností služby pořádkové policie. Dále má odpovědnost za kontrolní a metodickou činnost zejména v trestním řízení, v přestupkovém řízení a celkově v přímém výkonu služby. V případě zjištění nedostatku předkládá návrhy na jejich řešení. Dále také zabezpečuje metodiku výkonu služby pořádkové policie při bezpečnostních opatřeních a dalších akcích, které směřují k zajištění veřejného pořádku. Koordinuje činnost pořádkové jednotky a antikonfliktního týmu. Mezi další úkoly patří prezentace a propagace policie, organizace odborných školení služby pořádkové policie, spolupráce se složkami IZS při přípravě na mimořádné události a dalších krizových stavech.

3.3 Územní odbory policie české republiky

Jak již bylo zmíněno, jedná se o další organizační článek v rámci krajského ředitelství policie. Vznik územních odborů, jakožto organizačních článků, se datuje ke dni 01.01.2009. Před jeho zavedením se tento článek nazýval „Okresní ředitelství“. Vedoucí, vrchní funkci v tomto organizačním článku, zastává ředitel územního odboru. V rámci územních odborů působí jednotlivá obvodní a místní oddělení a další výkonné organizační články služby pořádkové policie.

3.4 Obvodní oddělení policie

Obvodní oddělení policie je ve smyslu pořádkové policie základním organizačním článkem krajských ředitelství policie, potažmo územních odborů. Zřizována jsou za účelem plnění úkolů služby pořádkové policie a dá se říci, že jsou nosnými útvary služby pořádkové policie. V roce 2022 bylo na obvodních odděleních policie zařazeno 13 500 policistů. Policisté těchto oddělení každý den řeší široké spektrum služeb pro veřejnost, a to, jak ve formě oznámení podaných občany osobně přímo na dané obvodní oddělení, telefonicky na služební linku daného oddělení anebo voláním na tísňovou linku 158, tedy na operační středisko policie jednotlivých krajských ředitelství

policie. V případě těchto oznámení se nejedná vždy o protiprávní jednání, ale i o jiné skutečnosti, které spadají do kompetence policie. Předmětem těchto oznámení jsou mnohdy občanskoprávní spory, nebo žádosti občanů o pomoc či radu ze strany policistů. O rady v soukromých záležitostech, nebo v záležitostech, kdy k řešení těchto forem oznámení jsou kompetentní jiné orgány či organizace. Dalším činností a úkolům obvodního oddělení je věnován následující prostor.

3.4.1 Činnost a úkoly obvodní oddělení

Základním právním předpisem, na kterém stojí chod a činnost obvodních oddělení, je bezesporu zákon č. 273/2008 Sb. Zákon o Policii České republiky. V tomto zákonu jsou obecně uvedeny kompetence a povinnosti policie a také nároky, které jsou kladeny na jednotlivé příslušníky policie. Kupříkladu zdvořilost, iniciativa, přiměřenost postupu a jiné. Detailněji upravuje činnost obvodních oddělení a jejich úkoly interní akt řízení, kterým je závazný pokyn. Konkrétně Závazný pokyn policejního prezidenta (ZPPP) č. 180/2012, ze dne 28. listopadu 2012, o plnění základních úkolů služby pořádkové policie. Tímto závazným pokynem je upravena činnost jak místních, tak obvodních oddělení krajských ředitelství Policie České republiky, kdy podle tohoto pokynu musí přiměřeně postupovat i další organizační články útvarů policie, které úkoly služby pořádkové policie plní. Jak již bylo řečeno, obvodní oddělení policie je základní výkonný organizační článek služby pořádkové policie krajských ředitelství policie a tato oddělení jsou zřizována za účelem plnění úkolů služby pořádkové policie. Mezi základní úkoly tohoto článku patří pestrá škála činností. Již jsou ochrana a dohled nad dodržováním veřejného pořádku, předcházení kriminalitě, vedení přestupkového a trestního řízení, spolupracování s orgány místní samosprávy při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku, nebo také preventivní činnost. Tuto preventivní činnost má na starost vybraný policista obvodního oddělení, který preventivně působí na půdách škol, mateřských škol, zájmových sdružení, v domovech pro seniory a v jiných prostorech, kde je možné střetávat se s veřejností. Zde jsou poté, ze strany policisty, realizovány přednášky na témata, která jsou v dané společnosti problematická a palčivá, a ve kterých je třeba, ze strany policie, preventivně působit. Kupříkladu v Karlovarském kraji je na tuto preventivní činnost kladený velký důraz, jelikož se zde má za to, že věnování se preventivní činnosti ve velkém rozsahu, pomůže do budoucna eliminovat negativní vlivy, které by měly negativní dopad na

veřejný pořádek. Další činnosti, na kterých se policisté obvodního oddělení podílí, patří bezesporu dohled na bezpečnost a plynulost silničního provozu. Tuto činnost vykonávají jak v běžném výkonu služby, tak i v rámci bezpečnostních akcí, které jsou přímo na BESIP zaměřené. Dopravně bezpečnostní akce jsou pak zaměřené na dané problematiky, kupříkladu překračování rychlostních limitů ze strany řidičů, nebo poté kontrola, zdali řidiči nejsou ovlivněni alkoholem nebo jinou návykovou látkou. Další dopravní akce mohou být na cyklisty, nebo chodce.

Dalším z těchto úkolů je dohled v železniční přepravě. Kdy proškolení policisté se během této činnosti nacházejí ve vlacích, kde preventivně působí a v případě potřeby poskytují součinnost přepravci. Samozřejmě mimo tyto činnosti policisté obvodního oddělení realizují pátrání po osobách ať už hledaných nebo pohřešovaných, anebo věcech pocházejících z trestné činnosti. Dá se také oddělení spolupodílet na plnění dalších úkolů policie, které souvisí kupříkladu s vodní a leteckou dopravou. Dohlíží na problematiku zbraní, střeliva výbušnin a bezpečnostního materiálu. Také se spolupodílet na při činnostech se zabezpečením ochrany transportů s jadernými materiály v silniční a železniční přepravě, kdy může provádět, na území České republiky, ochranu transportů těchto materiálů. Podílí se na plnění úkolů s ostatními složkami integrovaného záchranného systému, dalšími bezpečnostními sbory, Armádou České republiky apod. Forem, jak zabezpečit výkon služby, je několik, kdy mezi tyto patří, na základních člancích, kterými obvodní oddělení policie jsou, obchůzková a hlídková služba. Koordinaci hlídek na oddělení pak řídí služba dozorců. O chod oddělení se stará a odpovídá za něj vedoucí oddělení, kdy s tímto mu je nápomocen jeho zástupce. Nejčastější a opravdu základní činností na obvodním oddělení však zůstává obchůzková služba.

3.4.2 Obchůzková služba

Je to kvalifikovaná, systematická a zpravidla samostatná činnost policistů, vykonávaná ve stanovených územích neboli okrscích, za účelem zajištění veřejného pořádku. Nezbytné pro dobrý výkon obchůzkové činnosti je bezesporu dobrá místní a osobní znalost policistů v dané lokalitě, dobrá spolupráce s orgány místní samosprávy, tedy s orgány měst a obcí. Součinnost s fyzickými a právníckými osobami a orgány státní správy. Tyto činnosti jsou vykonávány zejména k zajištění ochrany veřejného pořádku a k odhalování trestné činnosti, jejímu zabraňování a předcházení.

Výkon obchůzkové služby zajišťují policisté obvodních oddělení. Služba je vykonávána v přidělených okrscích kdy cíl této činnosti je zajištění bezprostředního kontaktu s veřejností. Získání dobré osobní a místní znalosti velice žádoucí a v důsledku nezbytné pro tento výkon služby, neboť poté daný policista má povědomí o místech, kde je narušován veřejný pořádek, místech, kde se mohou, nebo shromažďují osoby, které se dopouští, v minulosti dopouštěly, nebo budou dopouštět protiprávního jednání. Měl by také znát místa, na kterých probíhají kulturní a společenské akce, sportovní utkání a tak dále. Také by měl mít znalost o dislokaci orgánů státní správy, samosprávy a veřejných služeb a měl by znát jednotlivé představitele těchto institucí, se kterými by v budoucnu mohl spolupracovat při plnění základních úkolů služby pořádkové policie. Zároveň by měl také znát osoby, které se v minulosti dopouštěly protiprávního jednání, dříve nazývané kázeňsky, nebo kriminálně závadové osoby. Ve stručnosti by všechny tyto skutečnosti šly shrnout pojmem „územní odpovědnost“, kdy tento termín byl již v minulosti používán a celkem srozumitelně vyjadřuje postavení policisty, kterému je svěřené určité území, za které, v rámci svého výkonu služby, odpovídá. Kdybychom měli popsat, co to vlastně takový okrsek je, tak bychom ho mohli definovat, jako část služebního obvodu obvodního oddělení, kdy tato část je přidělena policistům k osobní odpovědnosti, povětšinou je odpovědností pověřen policista v 5. a 4. tarifní třídě a zde by měli vykonávat obchůzkou službu. Velikost okrsků určuje vedoucí obvodního oddělení. Při rozdělení je brán zřetel na počet obyvatel a celkově problémovost na daném území. Úkolem policisty, který je odpovědný za daný okrsek je zpracování administrativní pomůcky která, se nazývá „přehled o okrsku“. V tomto jsou průběžně zaznamenávány údaje, které jsou důležité pro další výkon služby a které získává na základě místní a osobní znalosti. Tyto údaje jsou dále využívány při krizových a jiných situacích. Mezi tyto údaje patří například seznamy provozoven a jejich odpovědných osob. Počty bezpečnostních kamer, které jsou v daném úseku instalovány, kdy se k nim uvádí, zdali se jedná o kamerový systém dané obce nebo zdali jsou majetkem soukromé osoby. Přehled okrsku je vedený v písemné podobě kdy tato je uložena u dozorčí služby daného obvodního oddělení a také je vedena v elektronické podobě. Na obvodních odděleních, v rámci České republiky, je výkon obchůzkové činnosti z části problematický, a to z důvodu, že na mnohých odděleních jsou personální podstavy, kdy tato činnost mnohdy nemůže být vykonávána v požadované kvantitě a kvalitě.

Dalším z možných problémů je i to, že na odděleních ubývá zkušených policistů, kteří mají řádově odslouženo alespoň okolo deseti let služby, a výkon služby zajišťují služebně mladí policisté, kteří tak logicky nemají dobrou místní a osobní znalost a tyto zkušenosti jim mnohdy nemá kdo předat. Výkon obchůzkové služby by měl být vykonáván na základě instruktáže, kterou vyhotovuje vedoucí pracovník daného oddělení, kdy v této instruktáži jsou uvedeny časy a místa, kde by se daný policista měl zrovna nacházet. Jsou zde uvedeny kontrolní body a také trvalé a aktuální úkoly, kterými by se, v rámci daného výkonu služby, měl zabývat. Problematika obchůzkové služby by se dala barvitěji rozvést a lépe popsat dané aspekty této služby, kdy však toto není cílovým tématem dané práce a z tohoto důvodu bylo popsání obchůzkové činnosti zestručněno, kdy záměrem bylo čtenáře v krátkosti, s touto problematikou, alespoň okrajově, seznámit, kdy daný postup bude aplikován i u dalších problematik, které se výslovně nezabývají tématem této práce.

3.4.3 Hlídková služba

Hlídková služba je druhou základní systematickou činností policistů v rámci obvodního oddělení. Tuto činnost provádějí, ve vedoucím obvodního oddělení, určených úsecích a stanovištích. Hlavním cílem výkonu této služby je předcházení, odhalování a zabraňování protiprávního jednání, zajišťování ochrany veřejného pořádku, pátrání po věcech pocházejících z trestné činnosti a pátrání po osobách pohřešovaných a hledaných. Úsekem se rozumí část služebního obvodu, která je určena ze strany vedoucího obvodního oddělení. Jedná se tedy o část města, ulic, průmyslových a jiných zón, sportovních a kulturních objektů, které se ve služebním obvodě nacházejí. Úsek většinou není totožný s okrskem, ve kterém je vykonávána obchůzková činnost. Má tedy poněkud odlišný charakter výkonu služby. Lze tedy říci, že úsek je přesně definován a jedná se tedy o část území obvodního oddělení, ve kterém policisté hlídkovou službu vykonávají. Výkon hlídkové služby policisté provádějí na určených úsecích a stanovištích zpravidla ve vícečlenných, případně smíšených hlídkách. Hlídky jsou jak pěší, tak ale i v současné době hlavně motorizované. Dalším způsobem, jak lze hlídkovou činnost vykonávat, je jízdní, plavební, případně kombinovaná forma. Při výkonu hlídkové služby je hlavní náplní policistů, jak již bylo řečeno, předcházet a zabraňovat narušování veřejného pořádku, pokud možno, eliminovat páčání trestné činnosti a jiné protiprávní činnosti. Jejich úkolem je zakročovat proti pachatelům

takovéhoto jednání, získávat poznatky o trestné činnosti a jejich pachatelích a bezpečnostní situaci ve svěřeném úseku, kdy tyto získané poznatky pak předávají vedoucímu oddělení. V jeho nepřítomnosti pak jeho zástupci, nebo policistovi, který je určený k řízení hlídkové služby. Další povinnost hlášené služby mají také k dozorčí službě obvodního oddělení nebo vůči svému operačnímu středisku. Policista hlídkové služby plní úkoly na úseku pátrání po osobách a věcech. Dalším úkolem je odhalování, prošetřování a vyřizování přestupků, které spadají do působnosti policie a dají se vyřešit například v blokovém řízení. Jako další pak takový policista provádí dílčí úkony v trestním řízení, vyřizuje přidělené dokumenty, spisy a také spolupráce, zaslané od jiných subjektů. Mimo jiné, v rámci výkonu hlídkové služby, provádí eskorty a střežení osob omezených na osobní svobodě a ostrahu osob umístěných v policejních celách. V nezbytně nutné míře se podílí na plnění úkolů na úseku bezpečnosti a plynulosti silničního provozu. V rámci výkonu hlídkové služby může být policista využit k plnění úkolů vyplývajících ze systému centralizované ochrany. Kupříkladu při narušení objektů napojených na pult centrální ochrany (PCO), kdy na tento pult jsou napojeny převážně budovy státní správy a samosprávy, tedy budovy úřadů nebo například soudů. Dále reagují na oznámení na tísňové linky 158 a 112. Při plnění úkolů mimo oddělení udržují policisté hlídkové služby spojení s dozorčí službou nebo s operačním střediskem. V systému ETŘ, tedy v systému Evidence trestního řízení, a knize služeb, která je součástí informačního systému Instruktaž, zaznamenávají průběh a výsledky hlídkové služby. Systém ETŘ byl zařazen do ostrého provozu v rámci celé policie, v přelomu roků 2008 a 2009, kdy původně měl sloužit pouze pro potřeby trestního řízení. V současné době je však jeho podoba taková, že se jedná o utilitu sloužící téměř k veškeré administrativní činnosti každého policisty. Čili stále slouží k evidování trestního řízení, k tomu však dále i v přestupkovém řízení, slouží k ukládání uložených pokut ze strany policistů, předávání poznatků službě kriminální policie, nebo například k vypsání žádosti o dovolenou. Činnost hlídkové služby upravuje Závazný pokyn policejního prezidenta č. 180/2012, ve kterém je dále uvedeno že: „

Na oddělení, kde je k výkonu hlídkové služby určen policista k jejímu řízení, zpravidla a) a plán služby a instruktáže a předkládá je ke schválení vedoucímu,

b) kontroluje plnění úkolů policisty AV rozsahu stanoveném vedoucím nebo jeho zástupcem provádí s policisty společný výkon služby,

c) poskytuje policistům odbornou pomoc, zejména při služebních zákrocích,

d) provádí instruktáž policistů před jejich vysláním do hlídkové služby, kontrolu výstroje, vybavení a výzbroje a ověřuje jejich znalosti,

e) po ukončení hlídkové služby shromažďuje od policistů informace o bezpečnostní situaci, výsledcích jejich činnosti a poznatcích získaných v průběhu služby, které předává vedoucímu nebo jeho zástupci k dalšímu opatření,

f) předává vedoucímu nebo jeho zástupci podklady pro hodnocení výkonu služby jednotlivých policistů.“⁷

3.4.4 Dozorčí služba

Činnost dozorčí služby obvodního oddělení navazuje na činnost operačního střediska, kdy úkolem dozorčí služby je zajišťování akceschopnosti oddělení. Výkon dozorčí služby je zpravidla nepřetržitý. Vedoucí obvodního oddělení pak stanoví rozsah a dobu dozorčí služby. V odůvodněných případech, se souhlasem krajského ředitele, je dozorčí služba vykonávána, v pracovní den, pouze v rozsahu obvyklé pracovní doby jiných orgánů územně samosprávných celků, kdy mimo tuto dobu výkon dozorčí služby zabezpečován není. K tomuto lze přistoupit pouze za předpokladu, že to umožňuje bezpečnostní situace a v případech, kdy personální stav daného oddělení neumožňuje zajištění nepřetržitého výkonu dozorčí služby. Policista dozorčí službu vykonává ve služebním stejnokroji a při výkonu této služby je vyzbrojen služební zbraní uloženou v pouzdře na opasku s příslušným počtem nábojů, tzv. přiděleným palebným průměrem. Co se týče dalších donucovacích prostředků, kterými je policista vybaven.

⁷ ZPPP č.180/2012 o plnění základních úkolů služby pořádkové policie In: Intranet, Policie České republiky, Sbírka Interních aktů řízení policejního prezidia České republiky. [cit. 12.01.2024].

Tedy pouta, slzotvorný prostředek, obušek a případnou jinou výzbroj, musí mít policista dozorčí služby uložené ve své bezprostřední blízkosti, aby tyto měl na dosah a musí zamezit jejich zneužití ze strany nepovolaných osob, a to i v době odpočinku.⁸ Činnost dozorčí služby také upravuje ZPPP č. 180/2012. Při výkonu dozorčí služby policista zabezpečuje styk s veřejností, kdy od této, buď telefonicky, nebo osobně v místnosti dozorčí služby, přijímá a zpracovává oznámení. Úkolem dozorčí služby je zajišťovat a provádět úkony a nezbytná opatření k odstranění protiprávních stavů. Mimo jiné také dozorčí služba poskytuje potřebné základní informace občanům, kteří se na něho obrátí s žádostí o pomoc. Policista dozorčí služby má odpovědnost za řádný chod oddělení v době nepřítomnosti vedoucího oddělení nebo jeho zástupce. Při výkonu dozorčí služby daný policista využívá informační systémy ETR, ve kterém zaznamenává nápad trestné činnosti, eviduje dokumenty a spisy pod číslem jednacím, a věci, které jsou k tomu určené, dále odesílá do informačního systému „UDÁLOST“. Událost, dříve také známá jako „SVODKA“ je informační systém, který slouží ostatním policistům k seznámení se s nápadem trestné a jiné činnosti v daném území. Další činností je vysílání policistů k výkonu hlídkové nebo obchůzkové služby. Provádí instruktáž těchto hlídek, má za úkol kontrolu jejich výstroje, vybavení a výzbroje a udržuje s nimi spojení. Po návratu policistů z výkonu hlídkové a obchůzkové služby, od těchto přebírá hlášení o průběhu a ukončení služby. Dále také plní úkoly, které obdržel od operačního střediska a dodržuje hlášenou službu a zabezpečuje obsluhu dispečerského zařízení, je-li na oddělení provozován systém centralizované ochrany. Dále je zodpovědný za chod a režim v policejních celách, jsou-li na jeho oddělení zřízeny. Vydává a uschovává služebních zbraně sloužících policistů na daném oddělení a vydává prostředky určené pro výkon služby. Vedení stanovených evidence zabezpečuje chod oddělení a dodržování zásad ochrany utajovaných informací. Policista na dozorčí službě by měl mít, v součinnosti s ostatními policisty a zaměstnanci policie, kteří jsou zařazení na oddělení, přehled o všech osobách, které vstupují nebo se zdržují v objektu oddělení. To neplatí v případě, kdy provádí jejich příjem recepční služba, se kterou spolupracuje. V době služby dbá na zabezpečení oddělení a zodpovídá za to, aby se zde nezdržovaly nepovolané osoby.

⁸ HERMAN, Radomír. *Pořádková činnost policie: vybrané kapitoly I*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2022. ISBN 978-80-7251-527-1. 124s

3.4.5 Kontrolní body

Kontrolní body jsou taktéž uvedeny v ZPPP č. 180/2012. Konkrétně pak v článku 9 tohoto pokynu, ve kterém je uvedeno následovně:

„(1) Při výkonu hlídkové nebo obchůzkové služby, policejní akce, policejního opatření nebo bezpečnostního opatření může být policistovy stanoveny, aby se v určené době dostavil na kontrolní bod.

(2) Kontrolní body se stanovují zpravidla při instruktáži s přihlédnutím k počtu, zkušenostem a vybavenosti policistů, denní nebo noční době, bezpečnostní situaci, charakteru a potřebám výkonu služby. Jako kontrolní bod může být stanoveno místo v terénu nebo v objektech u fyzických či právnických osob apod.

(3) Kontrolní body jsou určeny ke komunikaci a kontrole v průběhu služby. O nepřítomnosti na kontrolním bodě informuje policista dozorčí službu nebo operační středisko.“⁹

Obecně lze tedy říci, že kontrolní bod je prostředkem, který slouží kontrole policistů základních organizačních článků ze strany nadřízených, kdy účelem je zjištění, zdali je hlídka, dle platných stanov a nařízení, řádně vyzbrojena a vystrojena, zdali dodržuje ústrojní kázeň. Zdali plní výkon služby dle instruktáže. Dále také k rozebrání současné situace během výkonu služby a případně stanovení určitých opatření v návaznosti na prováděný výkon služby.

3.4.6 Výstroj, výzbroj a vybavení

Výkonu služby jsou policisté služby pořádkové policie vybavení:

- identifikačním číslem které mají viditelně umístěné na služebním stejnokroji
- služební průkaz

⁹ ZPPP č.180/2012 o plnění základních úkolů služby pořádkové policie In: Intranet, Policie České republiky, Sbírká Interních aktů řízení policejního prezidia České republiky. [cit. 12.01.2024].

- služební zbraň společně s předepsaným palebným průměrem (v současné době se používají 2 typy služebních krátkých zbraní, a to sice pistole CZ 75D Compact a pistole Glock 17, kdy obě jsou v ráži 9mm)
- dlouhou zbraní pro případ krizové situace s účastí „aktivního střelce“ (v současné době samopal HK MP 5 v ráži 9mm, dříve útočná puška SA vz. 58 v ráži 7,62x 39 mm nebo brokovnice Benelli)
- pouta (používají se jak klasická kovová, tak ale i jednorázová textilní, či plastová, kdy tato jsou však spíše používána ze strany pořádkových jednotek nebo prvosledových hlídek)
- obušek (dříve tzv. tomfa – tj. obušek z plastového materiálu, v současné době teleskopický obušek, který je z kalené oceli)
- slzotvorný prostředek (běžně ve formě pepřového spreje, je možno setkat se však i se slznými granáty či tzv. paperballem tj. střela ze speciální plynové pistole)
- bloky k ukládání pokut v příkazním řízení, tedy bloky na pokutu na místě zaplacených, bloky na pokutu na místě nezaplacených, a poštovní poukázky
- technické prostředky za účelem zajištění spojení (radiostanice fungující na síti PEGAS, MBP tj. mobilní bezpečná platforma = mobilní telefon který, kromě komunikace, slouží také k provádění lustrací atp.)
- potřebami pro zaznamenání poznámek
- list instruktáže nebo obdobnou formu výstupu ze systému Instruktáž
- další výzbroj výstroj vybavení a prostředky pro potřeby výkonu služby v závislosti na bezpečnostní situaci (prvky balistické ochrany jako jsou „těžké“ balistické vesty a balistické helmy)

3.4.7 Vedoucí

V odborné literatuře je vedoucí oddělení popisován jako služební funkcionář, který má nezastupitelnou roli při vedení a řízení jemu podřízených policistů na daném obvodním oddělení. Hlavní úkoly vedoucího oddělení, pomineme-li úkoly policisty, jako takového, je zejména organizace, řízení a kontrola činnosti policistů a zaměstnanců obvodního oddělení. Dělí práci mezi sebe a svého zástupce, kdy dále vybírá jednotlivé policisty za účelem plnění úkolů, které vyplývají ze základních forem činností služby pořádkové policie. Dohlíží na podřízené policisty a zaměstnance za účelem odpovědného plnění

úkolů, dohlíží nad zvyšováním jejich odbornosti a efektivnosti výkonu služby. Mezi úkoly patří vyhotovení služebního hodnocení podřízených policistů, udělování a zpracovávání návrhů na kázeňské tresty nebo odměny. Celkově by se dalo shrnout, že má odpovědnost za kompletní chod oddělení. Vedoucí obvodního oddělení je ve stupnici platových tarifů zařazen v 7. platové třídě. Jeho hodnostní označení je nadporučík, kdy k zastávání této funkce musí mít dosažené alespoň vysokoškolské vzdělání v bakalářském studijním programu. Jeho doba trvání ve služebním poměru musí být minimálně 6 let. K dalším náležitostem výkonu funkce patří i příplatek za vedení, který je určený rozkazem policejního prezidenta č. 8/2020.¹⁰ Vedoucí obvodního oddělení pak, mimo jiné, řídí a organizuje činnost oddělení, a to zejména na základě právních předpisů, úkolů vyplývajících ze služebních porad, pokynů nadřízených, pokynů a informací, které získal od svého operačního střediska. Dále pak hodnotí bezpečnostní situaci a kriminalitu ve svěřeném území. V rámci své vedoucí funkce udržuje vedoucí obvodního oddělení vztahy s ostatními službami a útvary policie, jakožto i dalšími složkami integrovaného záchranného systému. Spolupracuje se státními orgány, orgány územních samosprávných celků a také s právníckými a fyzickými osobami. Vedoucí organizuje pravidelné měsíční porady s policisty na svém oddělení. Na těchto poradách pak hodnotí bezpečnostní situaci ve služebním obvodu oddělení. Komentuje a vyhodnocuje účinnost přijatých opatření, výsledky práce oddělení a jednotlivých policistů. Další náplní jeho činnosti je zajišťování, že se, jemu podřízení policisté, řádně seznamují s právními předpisy, interními akty řízení, stanovisky a také závěry ze služebních porad atd. Zajišťuje rozpracování a ukládání úkolů vyplývajících z těchto závěrů pro oddělení a jednotlivé policisty a také zajišťuje vedení nezbytné dokumentace o stavu a úrovni jejich plnění. Z této porady poté vyhotovuje zápis, který zaznamenává do systému ETŘ a tento pak dá k seznámení jeho nadřízeným i jeho podřízeným. Pravomocemi vedoucího oddělení, které souvisí s výkonem služby na obvodním oddělení, jsou zejména stanovování druhu a doby služby, která je rozvržena buďto rovnoměrně nebo nerovnoměrně. Forma služby musí odpovídat potřebám, které si bezpečnostní situace vyžaduje a také musí odpovídat počtu policistů, případně policistů vedených k posílení výkonu služby s důrazem na

¹⁰ HEŘMAN, Radomír. *Pořádková činnost policie: vybrané kapitoly I*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2022. ISBN 978-80-7251-527-1. 124s

maximální efektivnost jejího výkonu. Dále rozhoduje o místu nástupu a o ukončení výkonu služby. O způsobu výkonu služby, kdy tento výkon může být pěší, motorizovaný, jízdní, plavební či kombinovaný a rozhoduje o počtu policistů, kteří jsou do hlídky zařazeni. Dbá nad vyvážeností pěšího výkonu služby vůči ostatním formám výkonu služby. Pokud to bezpečnostní situace a stávající personální stav dovoluje, může vedoucí k výkonu služby, zejména v noční době, spojit policisty z více okrsků nebo úseků, ale i z více oddělení. Rozhoduje také o způsobu instruktáže, výstroji, o vybavení a výzbroji policistů. O hlášení o nástupu a ukončení služby přímo v okrsku. Rozhoduje, jakým způsobem mu budou hlášeny výsledky z obchůzkové a hlídkové služby apod. Vedoucí má kompetenci k tomu určit, počet potřebných policistů, kteří jsou zařazeni na oddělení, za účelem plnění úkolů policejních orgánů v trestním řízení a zřídit skupinu dokumentace. Dále je pak v článku 11 v ZPPP č. 180/2012 uvedeno že:

„(8) Vedoucí organizuje a provádí kontrolu výkonu služby, přestupkového a trestního řízení a dalších činností policistů a zaměstnanců oddělení. Kontrolu provádí soustavně a plánovitě, její provedení a výsledek zaznamenává do systému instruktáž vedeného u oddělení, v dokumentu (a ve spisu) nebo na jiném nosiči. Při kontrole výkonu služby zajišťuje a vyhodnocuje zejména

- a) zda jsou plněny uložené úkoly a způsob jejich plnění,*
- b) zda je služba vykonávána v určeném čase, okrsku, úseku nebo na stanovišti,*
- c) provádění, taktiku, oprávněnost a přiměřenost služebních úkonů a zákroků,*
- d) činnost na místě řešené události,*
- e) chování a vystupování na veřejnosti a jednání s občany, aktivitu při řešení problémů, i jejich příčin a informování o nich,*
- f) úroveň součinnostních vztahů s ostatními útvary a organizačními články policie a spolupráce s nimi,*
- g) úplnost a stav výstroje, vybavení a výzbroje,*
- h) dodržování zásad hlášené služby.*

(9) vedoucí zabezpečuje, aby technické prostředky a pomůcky přidělené oddělení a policistů byly účelně využívány k výkonu služby. Dbá na jejich provozuschopnost, kompletnost a stanovené uložení.

(10) vedoucí koordinuje činnosti oddělení v rámci spolupráce při zajišťování veřejného pořádku s orgány územních samosprávných celků.

(11) vedoucí, pokud je k tomu určen ředitelem krajského ředitelství policie, zastupuje policii v krizových orgánech a povodňovém orgánu obce s rozšířenou působností.¹¹

3.4.8 Zástupce vedoucího

Zástupce vedoucího oddělení je stejně tak jako vedoucí oddělení zařazeno v 7 platové třídě kdy hodnostní označení je nadporučík. Minimální požadované dosažené vzdělání je vysokoškolské v bakalářském studijním programu. Doba trvání ve služebním poměru alespoň 6 let. Stejně tak jako u vedoucího náleží i této funkci příplatek za vedení, tak jak již bylo zmíněno, na základě rozkazu policejního prezidenta, u vedoucího oddělení. Čl. 12 ZPPP č. 180/2012 u zástupce vedoucího stanoví, že:

„ (1) Je-li v rámci dělby práce zástupce vedoucího pověřen řízením trestního řízení a přestupků, a zejména

- a) přiděluje jednotlivým policistům evidované dokumenty (spisy) a dává jim pokyny k jejich vyřízení,*
- b) průběžně sleduje a kontroluje postup prací na přidělených dokumentech (spisech), dodržování lhůt, úroveň procesních úkonů a úplnost prověřování; Neprodleně zajišťuje odstranění nedostatků a podle potřeby poskytuje policistům pomoc; výsledky provedených kontrol zaznamenává v systému ETR,*
- c) osobně řídí nebo provádí složitější a náročnější procesní úkony, případně celé prověřování,*
- d) dbá, aby policisté prováděli ohledání místa činu podle zásad kriminalistické taktiky s využitím dostupných prostředků a dostupné techniky a aby byla provedena řádná dokumentace,*
- e) odpovídá za včasné a důsledné plnění pokynů státního zástupce,*

¹¹ ZPPP č.180/2012 o plnění základních úkolů služby pořádkové policie In: Intranet, Policie České republiky, Sbírká Interních aktů řízení policejního prezidia České republiky. [cit. 12.01.2024].

- f) *zajišťuje včasné a správné plnění hlásné povinnosti a vyplňování a odesílání stanovených formulářů,*
- g) *provádí hodnocení stavu a úrovně trestního a přestupkového řízení a přijímá nebo navrhuje potřebná opatření.*

(2) Je-li v rámci dělby práce zástupce pověřen řízením výkonu služby, zejména

- a) *připravuje instruktáže,*
- b) *přiděluje jednotlivým policistům evidované dokumenty (a spisy) a dává jim pokyny k jejich vyřízení,*
- c) *průběžně sleduje průběh vyřizování přidělených dokumentů (spisů), provádí kontrolu a neprodleně zajišťuje odstranění nedostatků; Podle potřeby poskytuje policistům pomoc nebo se osobně podílí na zpracování dokumentů (spisů),*
- d) *Provádí hodnocení stavu a úrovně veřejného pořádku v územním obvodu oddělení a jednotlivých okrscích a přijímá nebo navrhuje potřebná opatření včetně prevence,*
- e) *zajišťuje úzkou spolupráci s orgány územních samosprávných celků,*
- f) *provádí kontrolu výkonu služby; Výsledek zaznamenává do systému Instruktáž,*
- g) *vyhodnocuje použití donucovacích prostředků nebo zbraně.¹²*

3.4.9 Velitel hlídky

V návaznosti na uvedené nejdůležitější činnosti a úkoly vedoucího oddělení a jeho zástupce je nutno zmínit i funkci velitele hlídky. Za to v stanovena vedoucím oddělení v instruktáži hlídky, kdy se nejedná o služební místo definované v systematizaci služebních míst. Velitel hlídky je určeným policistou v hlídce daného oddělení. Tento policista je nadřízený ostatním policistům v hlídce a odpovídá za činnost této vícečlenné hlídky, ukládá úkoly členům hlídky a odpovídá za jejich plnění. Velitel hlídky plní hlásnou povinnost ve vztahu k operačnímu středisku nebo dozorčí službě.

V Čl. 13 ZPPP č.180/2012 je dále uvedeno:

¹² ZPPP č.180/2012 o plnění základních úkolů služby pořádkové policie In: Intranet, Policie České republiky, Sbíрка Interních aktů řízení policejního prezidia České republiky. [cit. 12.01.2024].

„(2) Velitel hlídky

- a) Koordinuje činnost všech přítomných policistů hlídkové služby, kteří byli na místo události povoláni a není-li stanoveno jinak, plní úkoly podle dalšího rozhodnutí dozorčí služby nebo operačního střediska,*
- b) neprodleně informuje dozorčí službu nebo operační středisko o změně instruktáže, zejména trasy, úseku nebo stanoviště, kterou následně před ukončením služby vyznačí v poznámce své instruktáže, kde současně vyznačí průběh a výslednost hlídky,*
- c) řídí a usměrňuje činnost hlídky a důsledně dbá na odstranění všech nedostatků v jejím jednání a výstroji; rozhoduje o taktice a způsobu provedení služebního zákroku hlídky,*
- d) po ukončení služby kontroluje správnost záznamů vedených v úkolech systému instruktáž, průběh a výslednost, které v listinné nebo elektronické podobě předá dozorčí službě nebo vedoucímu k dalšímu opatření.*

(3) Velitel hlídky, která se jako 1 ze sil a prostředků z oddělení dostaví na místo mimořádné události, vyrozumí neprodleně dozorčí službu nebo operační středisko a dále postupuje podle jejich pokynů a podle právního předpisu.

(4) ustanovení čl. 13 platí přiměřeně i pro výkon obchůzkové služby podle čl. 8 případně služby podle čl. 5 odst. 2 písm. d) až k).“¹³

¹³ ZPPP č.180/2012 o plnění základních úkolů služby pořádkové policie In: Intranet, Policie České republiky, Sbíрка Interních aktů řízení policejního prezidia České republiky. [cit. 12.01.2024].

4. Veřejný pořádek

V předchozích kapitolách jsme se mohli dozvědět že jedním ze základních úkolů Policie České republiky, potažmo služby pořádkové policie, je ochrana a dohled nad veřejným pořádkem. Jelikož Policie České republiky je zřízená na základě zákonů české republiky, lze tedy uvést, že veřejný pořádek je jedním ze zájmů, které česká legislativa chrání či je to zájem chráněný zákonem. Odborná literatura o veřejném pořádku hovoří následovně:

„Samotný pojem veřejného pořádku nabývá různého významu z pohledu jeho historického chápání. Tento pojem nabýval významu je již ve starověku, jakož i dobách přítomnějších. Na základě shrnutí předchozích zkoumání a současného chápání tohoto pojmu lze veřejný pořádek charakterizovat jako souhrn společenských vztahů, které vznikají, rozvíjí se a zanikají na místech veřejných a veřejnosti přístupných, které jsou upraveny právními i nesprávnými normativními systémy, jejichž zachování je významné pro zajištění klidného a bezporuchového chodu společnosti. Veřejný pořádek tedy zahrnuje vztahy lidí regulované právními i nesprávnými normami. Současná právní úprava přitom používá pojem veřejný pořádek jak samostatně, tak s různými přívlasky, nejčastěji pak jako TZV. Místní záležitosti veřejného pořádku. Z právních norem jsou to především normy správního (policejního) a trestního práva. Pro praktickou činnost policie je význam těchto norem a podrobnější výklad pojmu veřejný pořádek dán tím, že policista je povinen na místě formou správního uvážení rozhodnout:

- zda došlo k narušení veřejného pořádku,*
- zda se jedná o narušení společenských vztahů zakotvených v některém z právních předpisů, či zda jednání osoby (osob) spadá pod některý z nepracovních normativních systémů,*
- zda je v daném případě oprávněn, resp p. Povinen provést některé z opatření směřující k obnovení veřejného pořádku.*

V tomto případě má tedy uvedení pojmu veřejný pořádek charakter obecného zmocnění.¹⁴

¹⁴ MACEK, Pavel. *Pořádková činnost policie: obecná část*. 2., upr. vyd. Praha: Police history, 2008. ISBN 978-80-86477-45-9. 87s.

V rámci definice pojmů veřejný pořádek lze tento chápat jako pravidla chování která jsou buď formalizována, to znamená že se jedná o pravidla chování lidí, která jsou přesně definována právní normou. Na druhou stranu pak máme neformální vzorovaná pravidla chování kdy to jsou pravidla, která nejsou právní normou vyjádřena. A to z toho důvodu že společenské soužití lidí na veřejnosti nelze podrobně a výsledně formulovat. Kupříkladu nelze taxativně vyjádřit všechny možné případy neslušného či hrubého chování. Legislativa proto obecně stanoví nutnost zachovávat veřejný pořádek, kdy tímto je umožněna taktéž ochrana neformální izolovaných pravidel chování. Jedná se o plně závazná pravidla chování, kdy tyto se stávají součástí právního řádu a jejich zachování je ze strany státu vynutitelné. To však za předpokladu že jsou splněny určité podmínky. Termín „veřejný pořádek“ musí tedy daná právní norma výslovně obsahovat. Například v zákoně č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky je v § 2 uvedeno: *„Policie slouží veřejnosti. Jejím úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku a **veřejný pořádek**, předcházet trestné činnosti, plnit úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku **vnitřního pořádku** a bezpečnosti svěřené jí zákony, přímo použitelnými předpisy evropské unie nebo mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu (dále jen „mezinárodní smlouva“).*¹⁵ Neformalizovaná pravidla totiž zavazují pouze v mezích právní normy.

Pojem veřejný pořádek má i další právní význam. Právní norma, u které její hypotéza nebo dispozice obsahuje pojem veřejný pořádek, má materiálně právní význam. To v praxi znamená, že tato norma vytváří základ obecného zmocnění za účelem obnovy veřejného pořádku. U této pak, na podkladě zásady subsidiarity, není možno využít speciální zmocnění za účelem obnovení veřejného pořádku. Ze zásady zákonnosti vyplývá fakt, že pokud Policie ČR musí mít zákonné zmocnění v případě, že zakročuje a zasahuje do sfér svobod a práv občanů. První zmocnění je speciální a má přednost před zmocněním obecným, které má povahu subsidiární. To potom znamená, že tyto lze použít pouze tehdy, když k obnovení veřejného pořádku není speciální zmocnění. Speciální zmocnění je v legislativou formulováno tím, že dispozice nebo hypotéza právní formy, ze kterých je zmocnění odvozeno, jsou formulovány jednoznačně nebo taxativně. Kupříkladu zmocnění, kdy policisté mohou použít donucovací prostředky nebo zbraň podle Zákona o policii apod. Díky tomuto je při aplikaci právní normy

¹⁵ Zákon č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky, §2.

ponechán úzký prostor. Obecné zmocnění je naproti tomu v zákoně stanoveno použitím právně neurčených výrazů, jako je např. pojem „veřejný pořádek“, „vnitřní pořádek „atp. Takováto legislativní norma pak slouží jako obecné zmocnění k obnovení veřejného pořádku, a to v případech, kdy není k dispozici zmocnění speciální. Podle tohoto obecného zmocnění je možno zakročit proti různým projevům hrubého a neslušného jednání na veřejnosti, proti drobným výtržnostem, při rušení nočního klidu, rušení kulturních akcí apod. Znakem veřejného pořádku je místo, kde ke společenským vztahům dochází. Musí se tedy jednat o místa veřejnosti přístupná. Jde tedy o jednání osob na veřejných místech. Těmito místy mohou být i místo relativně neveřejná, soukromá. Může se jednat například o zahradu, dvůr apod. Z těchto míst pak může docházet k rušení veřejného pořádku. Jedná se o kterékoliv místo na území České republiky, pro které mohou být například stanovené odlišné sociální normy chování as to s ohledem na roční či denní dobu. To je pak dáno, jak z právního charakteru, tak i normy neprávní, jimiž rozumíme rozličné zvyky, tradice, obyčeje apod. Jako příklad je možné uvést třeba šlehání děvčat pomlázkou o Velikonocích, průvody studentů při festivalu Majáles apod. Síla pojmu „veřejný pořádek“ je dána dalším jeho znakem, kterým je čas. A to jak ze strany samotného vývoje společnosti, kdy tím, co bylo rušení veřejného pořádku v minulosti, dnes rušením veřejného pořádku být nemusí, ale i ze strany doby denní nebo noční, tak i doby roční, kdy se může jednat o odpalování zábavní pyrotechniky při oslavách Nového roku.¹⁶

4.1 Ochrana veřejného pořádku

Pojem veřejný pořádek je možno chápat jako stav ve společnosti kdy pravidla chování tolik lidí ve veřejném prostoru, jsou, na podkladě sociálních norem, dodržována. Veřejný pořádek je nezbytný pro chod moderní společnosti. Zejména pro běžný život občanů, hospodářských, politických a jiných subjektů. Zajištění ochrany veřejného pořádku je záležitostí celé společnosti, kdy se veřejnost, společně se státními orgány, jako je například Policie České republiky, nebo orgány místní samosprávy, podílí. K funkcím demokratického státu patří právě ochrana veřejného pořádku. Obsah ochrany veřejného pořádku lze obecně vymezit, jako celý komplex právních, sociálně

¹⁶ MACEK, Pavel. *Pořádková činnost policie: obecná část*. 2., upr. vyd. Praha: Police history, 2008. ISBN 978-80-86477-45-9. 87s.

ekonomických, politických a jiných opatření, které buď zprostředkovaně, nebo přímo, směřují k zajištění klidu a pořádku ve společnosti. Opatření vytváří příznivou společensko-politickou situaci, která zajišťuje klid ve veřejném pořádku. Realizace těchto vztahů vychází z právních norem. Úkolem těchto opatření je předcházet a zabránit narušení veřejného pořádku, obnovovat jej a popřípadě dohnat narušitele veřejného pořádku k odpovědnosti. Odborná literatura hovoří o dvou formách ochrany veřejného pořádku, kdy jsou jimi forma normotvorná a forma výkonná, kdy tyto formy popisuje následovně:

„Normotvorná forma ochrany veřejného pořádku

Na této formě se podílejí především zákonodárné sbory, které svojí zákonodárnou činností, tj. Původní právní úpravou společenských vztahů v oblasti veřejného pořádku, stanoví postavení všech dalších subjektů v tomto procesu, včetně jejich práv a povinností. Normotvorná činnost pak zahrnuje též regulaci TZV. Místních záležitostí veřejného pořádku, jimiž zastupitelstva reagují na místní podmínky a potřeby úpravy společenských vztahů v téže oblasti. Normotvorná činnost zahrnuje zejména oblast trestně právní, správně právní a občanskoprávní, které lze považovat za oblasti nejfrekventovanější a též nejvýznamnější.

Výkonná forma ochrany veřejného pořádku

*Základ této formy činnosti je dán již realizací vpředu uvedené formy, jíž je stanoveno postavení jednotlivých subjektů ochrany veřejného pořádku. Její vymezení pravomoci a působnosti státních orgánů v procesu ochrany veřejného pořádku, právní postavení jejich pracovníků, jakož i postavení jednotlivých občanů. Právní úprava společenských vztahů v oblasti veřejného pořádku je tedy pouze výchozím momentem a 1 předpokladem, na který musí navazovat činnost kompetentních orgánů a jejich pracovníků při realizaci právních norem. Ve vztahu k občanům jde pak především o přesné dodržování právních norem, ale též o vhodnou realizaci neprávních normativních systémů tak, aby nebyl narušován klid a pořádek, práva a zájmy jiných občanů. Na základě uvedeného můžeme ochranu veřejného pořádku definovat jako **normotvornou a výkonnou činnost příslušných státních orgánů, organizací a institucí realizovanou za účasti občanů, jejímž obsahem je právní regulace společenských vztahů, jejich kontrola dodržování, jakož i provádění příslušných***

opatření s cílem předcházení narušování a obnovení již narušeného veřejného pořádku.¹⁷

V souvislosti s veřejným pořádkem můžeme hovořit o veřejném zájmu. Tento je chráněn jak zákonnými formami, tak i běžnými pravidly chování ve společnosti. Veřejný zájem je ve společnosti třeba chránit, kdy hlavní úlohu této ochrany zajišťuje stát. Ať už mocí zákonodárnou, výkonnou či soudní. Jedním ze státních aparátů, jak vymoci dodržování zákonů je bezesporu Policie České republiky. Jak již bylo dříve uvedeno, tohoto cíle dosahuje policie jak preventivní činností, tak i tou represivní. V jednoduchém překladu to znamená, že se policie snaží působit na občany již popsány preventivními akcemi a školeními, kdy zde seznamují občany s danými problematikami za účelem minimalizovat páchaní protiprávního jednání ze strany veřejnosti. V případě, kdy tento aparát selže, se o slovo přihlásí nějaké formy represe, například uložení pokuty atp. Za narušení veřejného pořádku pak lze závažnost tohoto narušení posuzovat buďto v rovině **přestupkové** nebo v rovině **trestní**.

4.1.1 Přestupky

Přestupkům proti veřejnému pořádku je věnován § 5 zákona číslo 251/2016 Sb. Zákon o některých přestupcích. Zde jsou uvedeny přestupky jak fyzických, tak i právnických osob na úseku veřejného pořádku.

„Přestupky proti veřejnému pořádku

(1) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

a) neuposlechne výzvy úřední osoby při výkonu její pravomoci,

b) zneváží postavení úřední osoby při výkonu její pravomoci,

c) maří vykazání ze společného obydlí provedené podle zákona o Policii České republiky nebo rozhodnutí soudu o předběžném opatření ve věci ochrany proti domácímu násilí podle zákona o zvláštních řízeních soudních,

^{17 17} MACEK, Pavel. *Pořádková činnost policie: obecná část*. 2., upr. vyd. Praha: Police history, 2008. ISBN 978-80-86477-45-9. 87s

d) poruší noční klid,

e) vzbudí veřejné pohoršení,

f) znečistí veřejné prostranství, veřejně přístupný objekt nebo veřejně prospěšné zařízení anebo zanedbá povinnost úklidu veřejného prostranství,

g) poškodí nebo neoprávněně zabere veřejné prostranství, veřejně přístupný objekt nebo veřejně prospěšné zařízení, jde-li o případy, které nelze postihnout podle jiných zákonů,

h) úmyslně zničí, poškodí, znečistí nebo neoprávněně odstraní, zamění, pozmění, zakryje nebo přemístí turistickou značku nebo jiné orientační označení,

i) poruší podmínky uložené na ochranu veřejného pořádku při konání sportovních, kulturních, pietních a jiných společenských akcí anebo v místech určených k rekreaci, turistice nebo pohřbívání,

j) cestou na organizované sportovní utkání, v místě takového utkání nebo cestou zpět z takového utkání má obličej zakrytý způsobem ztěžujícím nebo znemožňujícím její identifikaci, nebo

k) vnese na organizované sportovní utkání pyrotechnický výrobek nebo v místě takového utkání, cestou na takové utkání anebo cestou zpět z takového utkání pyrotechnický výrobek použije.

(2) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

a) poruší noční klid,

b) znečistí veřejné prostranství, veřejně přístupný objekt nebo veřejně prospěšné zařízení anebo zanedbá povinnost úklidu veřejného prostranství,

c) poškodí nebo neoprávněně zabere veřejné prostranství, veřejně přístupný objekt nebo veřejně prospěšné zařízení, jde-li o případy, které nelze postihnout podle jiných zákonů,

d) zničí, poškodí, znečistí nebo neoprávněně odstraní, zamění, pozmění, zakryje nebo přemístí turistickou značku nebo jiné orientační označení, nebo

e) poruší podmínky uložené na ochranu veřejného pořádku při konání sportovních, kulturních, pietních a jiných společenských akcí anebo v místech určených k rekreaci, turistice nebo pohřbívání.¹⁸

V další části tohoto paragrafu jsou pak uvedeny sankce, druhy za spáchání výše uvedených přestupků, tedy:

(3) Za přestupek lze uložit pokutu

a) do 5000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. h) nebo odstavce 2 písm. d),

b) do 10000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. a), b), d), e), i) nebo j) anebo odstavce 2 písm. a) nebo e),

c) do 20000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. c) nebo f) anebo odstavce 2 písm. b),

d) do 50000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. g) nebo odstavce 2 písm. c), nebo

e) od 10000 Kč do 50000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. k).

(4) Je-li přestupek podle odstavce 1 nebo 2, s výjimkou přestupků podle odstavce 1 písm. h) a odstavce 2 písm. d), spáchán opakovaně po nabytí právní moci rozhodnutí o přestupku podle stejného odstavce, uloží se pokuta

a) do 15000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. a), b), d), e), i) nebo j) anebo odstavce 2 písm. a) nebo e),

¹⁸ Zák. č. 251/2016 Sb. Zákon o některých přestupcích, §5

b) do 30000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. c) nebo f) anebo odstavce 2 písm. b),

c) do 75000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. g) nebo odstavce 2 písm. c), nebo

d) od 10000 Kč do 100000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. k).

(5) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit omezující opatření.

(6) Pokus přestupku podle odstavce 1 písm. k) je trestný.

(7) Dobou nočního klidu se rozumí doba od dvacáté druhé do šesté hodiny. Obec může obecně závaznou vyhláškou stanovit výjimečné případy, zejména slavnosti nebo obdobné společenské nebo rodinné akce, při nichž je doba nočního klidu vymezena dobou kratší nebo při nichž nemusí být doba nočního klidu dodržována.¹⁹

Pokud bychom měli přestupek definovat, tak tento je v zákoně číslo 250/2016 Sb. Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, v §5 definován následovně:

„Přestupkem je společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.“²⁰

V kompetenci Policie České republiky je hned několik možných řešení, pakliže nastalo podezření ze spáchání přestupku konkrétní osobou. Vyřešení přestupků musí policista přihlížet ke všem zákonným normám. První formou vyřízení přestupku je oznámení dané věci věcně a místně příslušnému správnímu orgánu který ve věci rozhodne. Toto řešení je ukotveno v §73 zákona číslo 250/2016 Sb., kdy je zde uvedeno následovně:

„Má-li orgán Policie České republiky nebo Vojenské policie (dále jen „orgán policie“) nebo jiný správní orgán důvodné podezření, že byl spáchán přestupek, a není-li sám příslušný k jeho projednání, oznámí tuto skutečnost bez zbytečného odkladu příslušnému správnímu orgánu. V oznámení uvede zejména, kdo je podezřelým z

¹⁹ Zák. č. 251/2016 Sb. Zákon o některých přestupcích, §5

²⁰ Zák. č. 250/2016 Sb. Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, §5.

přestupku, pokud je mu znám, popis skutku, ve kterém je přestupek spatřován, místo a čas, kdy měl být přestupek spáchán, zákonné ustanovení obsahující skutkovou podstatu předmětného přestupku a důkazní prostředky, které jsou mu známy.“²¹

ve zvláštních případech pak orgán policie oznamuje přestupek věcně a místně příslušnému správnímu orgánu dle **§74** zákona číslo 250/2016 Sb., kdy je zde uvedeno následovně:

(1) Orgán policie učiní nezbytná šetření ke zjištění osoby podezřelé ze spáchání přestupku a k zajištění důkazních prostředků nezbytných pro pozdější dokazování před správním orgánem, nasvědčují-li okolnosti tomu, že byl spáchán přestupek

a) proti veřejnému pořádku,

b) proti občanskému soužití, v jehož důsledku došlo k ublížení na zdraví,

c) proti majetku,

d) proti pořádku ve státní správě spáchaný porušením povinnosti stanovené v nařízení obce nebo kraje,

e) proti pořádku v územní samosprávě,

f) podle zákona o silničním provozu, nejde-li o přestupek provozovatele vozidla podle § 125f,

g) na úseku požární ochrany, nebo

h) o němž to stanoví jiný zákon.

(2) O zjištěných skutečnostech sepíše orgán policie úřední záznam, který přiloží k oznámení. Orgán policie učiní oznámení příslušnému správnímu orgánu nejpozději do 30 dnů ode dne, kdy se o přestupku dozví.

²¹ Zák. č. 250/2016 Sb. Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, §73.

(3) Orgán policie

a) věc předá příslušnému orgánu, jde-li o jednání, které má znaky přestupku, nebo nasvědčují-li zjištěné skutečnosti, že jde o trestný čin, nebo

b) věc odloží, není-li dáno podezření z přestupku nebo nelze-li přestupek projednat, anebo nezjistí-li do 30 dnů ode dne, kdy se o přestupku dozvěděl, skutečnosti odůvodňující podezření, že jej spáchala určitá osoba; pominou-li důvody odložení, věc oznámí, není-li na místě věc vyřídit jinak.

(4) Orgán policie na požádání vyrozumí do 30 dnů oznamovatele přestupku o provedených opatřeních.²²

Výše jsme si popsali jednu z variant vyřešení přestupků ze strany policie a tou je oznámení o přestupku věcně a místně příslušnému správnímu orgánu. Dalším možným řešením zjištěného přestupku je vyřešení věci na místě. A to jak za užití domluvy, tak za užití příkazního řízení, to jest uložením pokuty. Příkaz na místě upravuje §91 z. č. 250/2016 Sb., kdy je zde uvedeno:

„Ukládání pokuty příkazem na místě

(1) Správní orgán může příkazem na místě uložit pouze pokutu, pokud nestačí domluva a obviněný nebo osoba jednající za obviněného, který je právnickou nebo podnikající fyzickou osobou, souhlasí se zjištěným stavem věci, s právní kvalifikací skutku, s uložením pokuty a její výší a s vydáním příkazového bloku. Příkazem na místě lze uložit pokutu nejvýše 10000 Kč. Mladistvému obviněnému lze příkazem na místě uložit pokutu nejvýše 2500 Kč; to neplatí, je-li mladistvý podnikající fyzickou osobou.

(2) Pokutu příkazem na místě může kromě příslušného správního orgánu uložit

a) orgán Policie České republiky za přestupek proti pořádku ve státní správě spáchaný porušením povinností stanovené v nařízení obce nebo kraje, za

²² Zák. č. 250/2016 Sb. Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, §74

přestupek proti pořádku v územní samosprávě, za přestupek proti veřejnému pořádku, přestupek proti občanskému soužití a přestupek proti majetku²³

4.1.2 Trestné činy

Trestné činy jsou uvedeny v trestním zákoníku, tedy v zákoně číslo 40/2009 Sb., kdy zde je trestný čin, v §13, specifikován následovně:

„Trestný čin

(1) Trestným činem je protiprávní čin, který trestní zákon označuje za trestný a který vykazuje znaky uvedené v takovém zákoně.

*(2) K trestní odpovědnosti za trestný čin je třeba úmyslného zavinění, nestanoví-li trestní zákon výslovně, že postačí zavinění z nedbalosti.*²⁴

Účelem této práce není rozvedení trestního řízení jako takového, je však nezbytné trestné činy alespoň okrajově zmínit. Jelikož vedení trestního řízení je jednou z možností, jak Policie České republiky, veřejný pořádek chrání. Z tohoto důvodu nejsou v práci uvedeny formy zavinění, které jsou uvedeny v dílu druhém, pod §15 až 19 trestního zákoníku, ani subjekt a subjektivní stránka trestného činu. Je nutno zmínit, že policie klasifikuje trestné činy dle zákona č. 40/2009 Sb., trestní řízení pak vede v souladu s trestním řádem, tedy zákonem č. 141/1961 Sb. a také s interním aktem řízení, kterým je Pokyn policejního prezidenta ze dne 28. května 2013, o plnění některých úkolů policejních orgánů Policie České republiky v trestním řízení.

Jako jedním z nejčastějších příkladů trestného činu, se kterým se policisté základních článků služby pořádkové policie bezesporu setkávají, kdy objektem je veřejný zájem, lze uvést trestný čin výtržnictví. Tento je uveden v Hlavě X, tj. Trestné činy proti pořádku ve věcech veřejných, Díl šestý – jiná narušení veřejného pořádku, pod §358 trestního zákoníku.

„§ 358

Výtržnictví

²³ Zák. č. 250/2016 Sb. Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, §91

²⁴ Zák. č. 40/2009 Sb. Trestní zákoník, §13.

(1) Kdo se dopustí veřejně nebo na místě veřejnosti přístupném hrubé neslušnosti nebo výtržnosti zejména tím, že napadne jiného, hanobí hrob, historickou nebo kulturní památku, anebo hrubým způsobem ruší přípravu, průběh nebo zakončení organizovaného sportovního utkání, shromáždění nebo obřadu lidí, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

(2) Odnětím svobody až na tři léta bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1

a) opětovně, nebo

b) jako člen organizované skupiny.²⁵

Jedním z markantních rozdílů mezi trestným činem a přestupkem je ten, že za přestupek nehrozí trest odnětí svobody, kdežto za trestný čin ano. Obecně lze hovořit o tom, že trestné činy jsou závažnějším a společensky škodlivějším druhem protiprávního jednání, kdy obvykle, ne však vždy, jsou za trestné činy ukládány přísnější sankce, a to právě z důvodu jejich větší společenské škodlivosti.

²⁵ Zák. č. 40/2009 Sb. Trestní zákoník, §358.

5. Zajišťování veřejného pořádku

Z předchozích kapitol je zřejmé, že jsou to právě základní články čili místní a obvodní oddělení služby pořádkové policie, které veřejný pořádek zajišťují. Formy byly pospány u jednotlivých druhů služby, tak tedy pro rekapitulaci, je zajištění veřejného pořádku zabezpečeno především obchůzkovou a hlídkovou službou, tedy běžným výkonem. Dále bylo uvedeno, že v rámci běžného výkonu může být vyhlášen nějaký druh policejní akce, nejčastěji se jedná o dopravně bezpečnostní akce. Většinou je veřejnost sdělovacími prostředky seznámena s tím, kdy a kde taková bezpečnostní akce nastane, kdy je veřejnost dále seznámena i s tím, na co je tato akce zaměřena. Dá se tedy hovořit, že tyto akce jsou transparentní. Jenže ne vždy je žádoucí, aby se veřejnost dopředu o činnosti policie dozvěděla. A to z prostého důvodu. Subjekt, na který je akce zaměřena by tuto mohl nějakým způsobem obejít, nebo se na ni připravit a negativně tak celou situaci ovlivnit. Tyto akce jsou nazývány „OPATŘENÍ“.

5.1 Opatření

Postup policie České republiky při provádění opatření, která jsou uskutečněna za účelem omezení negativních jevů, které ovlivňují bezpečnostní situaci, upravuje pokyn policejního prezidenta ze dne 10. června 2020, o zajišťování vnitřního pořádku a bezpečnosti (PPP č.130/2020). Jen upravuje využití prvosledových hlídek, antikonfliktních týmů a pořádkových jednotek při zajišťování vnitřního pořádku a bezpečnosti. Upravuje organizaci provoz ledových hlídek a pořádkových jednotek, jejich výstroj, výzbroj, technické zabezpečení a materiální zabezpečení. Dle tohoto pokynu se v Čl. 2 pod písm. a) **opatřením rozumí**: “

1. *Bezpečnostní opatření prováděné policií a jinými subjekty k zajištění vnitřního pořádku a bezpečnosti,*
2. *policejní opatření prováděné policií k zajištění vnitřního pořádku a bezpečnosti,*
3. *policejní akce, kterou je jednorázová nebo časově omezená akce vyhlášení k provedení policejních opatření, kterou nelze zajistit běžným výkonem služby na určeném území, s nasazením zpravidla většího počtu sil a prostředků policie; za policejní akci se nepovažují postupy prováděné v rámci operativního*

*rozpracování a nepředpokládané akce a činnosti organizované k plnění úkolů policie.*²⁶

5.1.1 Pořádkové jednotky

Výše jsme mohli dozvědět, že při shora uvedených opatřeních jsou využívány pořádkové jednotky. Tyto PPP č. 130/2020 v Čl. 2 písm. h) definuje jako: „

- 1. Speciální pořádková jednotka krajského ředitelství policie (dále jen „speciální pořádková jednotka“), která je samostatným organizačním článkem krajského ředitelství policie*
- 2. Pořádková jednotka krajského ředitelství policie (dále jen „krajská pořádková jednotka“), která není zřízena jako nižší organizační článek; ty je složena z určitých policistů*
 - 2.1. obvodních ředitelství policie nebo organizačních článků krajského ředitelství policie,*
 - 2.2. Městského ředitelství policie, územních odborů krajského ředitelství policie nebo jiných organizačních článků krajského ředitelství policie,*
 - 2.3. Územních odborů krajského ředitelství policie nebo jiných organizačních článků krajského ředitelství policie,*
- 3. jednotka speciální ochrany Ochranné služby (dále jen „jednotka speciální ochrany“), která není zřízena jako organizační článek; je složena z určených policistů Ochranné služby*²⁷

Pokud hovoříme o krajských pořádkových jednotkách, tak tyto jsou součástí krajského ředitelství policie, potažmo jednotlivých územních odborů. Jejich působení je na území krajského ředitelství policie, kdy však, pokud to bezpečnostní situace vyžaduje, může působit i na jiných místech České republiky, nebo na základě mezinárodní dohody, na území jiného státu. Hlavním úkolem je ochrana bezpečnosti osob a majetku. Pořádková jednotka spolupůsobí na kupříkladu sportovních utkáních, kdy její nasazení

²⁶ PPP č.130/2020 o zajišťování vnitřního pořádku a bezpečnosti In: Intranet, Policie České republiky, Sbírka Interních aktů řízení policejního prezidia České republiky. [cit. 18.01.2024].

²⁷ PPP č.130/2020 o zajišťování vnitřního pořádku a bezpečnosti In: Intranet, Policie České republiky, Sbírka Interních aktů řízení policejního prezidia České republiky. [cit. 18.01.2024].

je v případě diváckého násilí nebo v případě konfliktu většího počtu osob. Dále je krajská pořádková jednotka povolána v případě pátrání po hledané nebo pohřešované osobě. V případech živelných pohrom a jiných událostí ve kterých jsou nasazovány i ostatní složky IZS. Mohou také posilovat výkon hlídkové nebo jiné služby v rámci bezpečnostního opatření. V případě vyžádání ze strany SKPV jsou členové KPJ přítomni při realizaci opatření v dikci SKPV. Nejčastěji při razii na pěstírny či výrobní OPL.

Čl. 30 PPP č. 130/2020 hovoří o krajské pořádkové jednotce (KPJ) takto: „

- (1) Krajská pořádková jednotka může být zřízena v každém krajském ředitelství policie.
- (2) Krajská pořádková jednotka a jednotka speciální ochrany se zpravidla organizačně člení na skupiny a družstva.
- (3) Krajskou pořádkovou jednotku a jednotku speciální ochrany zpravidla tvoří
 - a) velitel krajské pořádkové jednotky a zástupce velitele krajské pořádkové jednotky a jednotky speciální ochrany,
 - b) velitelé skupin krajské pořádkové jednotky a jednotky speciální ochrany,
 - c) velitelé družstev krajské pořádkové jednotky a jednotky speciální ochrany,
 - d) instruktoři služební přípravy krajské pořádkové jednotky a jednotky speciální ochrany,
 - e) policisté začlenění do krajské pořádkové jednotky a jednotky speciální ochrany.

5.1.2 Prvosledové hlídky

Dále zde byly uvedeny prvosledové hlídky. Tyto byly v bezpečnostním sboru Policie České republiky zavedeny v roce 2015 a to v návaznosti na tragickou událost, ke které došlo dne 24. února 2015 okolo 12:30 hodin v restauraci Družba v Uherském Brodě, kdy zde ozbrojený Zdeněk K. zavraždil 8 osob a následně spáchal sebevraždu. Rozborem celé události bylo zjištěno, že akceschopnost policie a její reakce na tyto tzv. „amokové situace“, tedy situace s aktivním střelcem, není ideální. Policisté základních útvarů, kteří jsou zpravidla na místě, jako první, nebyli dostatečně

vycvíčení, vyzbrojení ani vybavení, aby tak mohli zdárně zvládnout zákrok proti ozbrojenému nebezpečnému pachateli. Z tohoto důvodu byly prvosledové hlídky zavedeny. Jedná se o dvoučlenné nejlépe tříčlenné policejní hlídky, které jsou v krátkém časovém horizontu schopny reagovat na mimořádné bezpečnostní situace. Tyto prvosledové hlídky jsou zřízeny krajskými ředitelství policie, kdy jejich rozmístění je takové, aby byly schopny, v případě potřeby, dorazit na místo události do 10 minut. Policisté provoz ledových hlídek podstupují intenzivnější cvičení než běžní policisté základních útvarů, jsou připravováni na řešení krizových situací a jsou speciálně vyzbrojeni a lépe balisticky chráněny. Střeleckou přípravu absolvují častěji, a to za účelem spolehlivého ovládnutí přidělených střelných zbraní. Dále díky těmto častějším výcvikům, je zdokonalována jejich taktická schopnost a vedení zákroku proti ozbrojenému pachateli v různém simulovaném prostředí. Policisté provoz ledových hlídek jsou standardně po dobu služby vystrojeni tělovou balistickou ochranou, nejčastěji nosičem balistických plátů. Kdy v případě potřeby mají k dispozici i těžké balistické vesty a balistické helmy. Za účelem lepší bojeschopnosti jsou potom vybaveny širším zbraňovým arsenálem než klasické hlídky obvodních oddělení. Vedle standardních služebních pistolí, kterými jsou pistole CZ 75 D compact v ráži 9 mm a dlouhou zbraní, kterou je samopal Heckler & Koch MP 5 v ráži 9mm, je jsou dále vybaveny pistolí Glock 17, v ráži 9mm a dlouhými zbraněmi Heckler & Koch G36 v ráži 5,56mm a PDW Heckler & Koch MP v ráži 4,6mm. Prvosledové hlídky jsou součástí vybraných obvodních nebo místních oddělení. Úkolem prvosledových hlídek je pružné reagování na situace, ve kterých figuruje ozbrojený pachatel nebo ozbrojená skupina která má v úmyslu usmrtit další osoby. Termín aktivní střelec nebo amoková situace se nerozumí pouze situace, ve které je pachatel ozbrojen střelnou zbraní, ale rozumí se tím i situace, kdy je pachatel vyzbrojen kupříkladu nožem nebo jinou chladnou zbraní, či má v úmyslu násilný čin provést třeba za užití dopravního prostředku. Z pravidla bývá útok takového pachatele předem připravený, tedy se nejedná o nahodilá jednání, na svůj čin je dobře vybavený, za cíl má usmrtit co nejvíce lidí a obvykle nemá v úmyslu se vzdát, kdy jeho jednání, v případě nedopadení policie, končí sebevraždou. Prioritním úkolem provoz ledové hlídky je proto eliminace nebezpečného pachatele, kdy po tomto jsou dalšími úkoly evakuace postižených osob z místa útoku poskytování první pomoci a předávání získaných informací na místě svému operačnímu středisku.

5.1.3 Antikonfliktní tým

V souvislosti s antikonfliktním týmem hovoříme o vybraných policistech, kde jejich základním úkolem je předcházení agresivnímu jednání osob za užití komunikace a transparentního jednání. Její vedení se dá považovat za vstřícný krok ze strany policie, a to před užitím represivních opatření ze strany policie, tím se rozumí použití donucovacích prostředků v zákonných normách. Pokyn policejního prezidenta číslo 130/2020, Čl. 40, o působení a úkolech antikonfliktního týmu hovoří takto: „

(1) Antikonfliktní tým působí na území krajského ředitelství policie; vyžaduje-li to bezpečnostní situace, může působit i na jiných místech české republiky.

(2) Základním úkolem antikonfliktního týmu je transparentním způsobem prostřednictvím komunikace předcházet agresivnímu jednání osob při opatření; za tím účelem

- a) se orientuje na stanovené cílové skupiny osob (sportovní fanoušky, sympatizanty extremistických hnutí a pod tečka), na místní obyvatelstvo a na zástupce sdělovacích prostředků,*
- b) vysvětluje v rámci rozhovorů smysl a účel opatření a konkrétního postupu policie AV případě potřeby diskutuje s osobami IO blízkých oblastech problémů,*
- c) upozorňuje osoby dotčené opatřením na zákonné povinnosti policie v případě spáchání protiprávního jednání.*

(3) Antikonfliktní tým je nasazován při opatření zejména tam, kde

- a) lze obecně očekávat zesílenou potřebu komunikace mezi osobami a nasazenými policisty nebo mezi různými názorovými skupinami osob,*
- b) je nutno upozornit osoby dotčené opatřením na právní posouzení situace a na hranici vzniku protiprávního jednání,*
- c) nejsou konkrétní bezpečnostní opatření zcela pochopitelná pro veřejnost, které je třeba objasnit zákonnou roli policie, nebo transparentním postojem objasnit veřejnosti základní klidový postoj policie a její zákonné povinnosti v případě spáchání protiprávního jednání, včetně důvodů pro zákrok,*

d) lze negativní skupinové dynamické procesy prolomit nasazením policistů antikonfliktního týmu.

(4) Při opatření je antikonfliktní tým postaven naroveň ostatním zúčastněným složkám a policie (pořádkové jednotce, zásahové jednotce apod. tečka); policisté antikonfliktního týmu plní výhradně úkoly uložené tomuto týmu.

(5) Nebrání-li tomu závažné okolnosti, antikonfliktní tým nasazený na jiném místě České republiky působí v součinnosti s pořádkovou jednotkou svého krajského ředitelství policie.

(6) Antikonfliktní tým lze na základě požadavků cizího státu vyslat do zahraničí. Ustanovení o organizaci činnosti při opatření, výstroji a výzbroji policistů antikonfliktního týmu se užijí přiměřeně podle potřeb dožadujícího cizího státu.²⁸

5.1.4 Vyhlášení opatření

Opatření se vyhláší rozkazem. Tento rozkaz vydává ředitel, který disponuje silami a prostředky, které mají být v opatření nasazeny, nebo ředitel, do jehož podřízenosti byly tyto síly a prostředky, vyslány. Rozkaz o vyslání těchto sil a prostředků musí být označen symbolem „PRO VNITŘNÍ POTŘEBU“, případně, s ohledem na výskyt utajovaných informací, stupněm utajení. Rozkaz k opatření obsahuje zpravidla název opatření a cíl, kterého má být dosaženo. Dále jsou v rozkazu opatření vyhodnoceny získané a prověřené informace a dosud provedené opatření, jakožto obsahuje i charakteristiku očekávaného protiprávního jednání. V rozkaze opatření je pak uveden čas a místo nasazení sil a prostředků policie, případně jsou zde uvedeny hranice uzavěrek, úseky, podúseky. Je zde také uvedena případná úprava a omezení silničního provozu. Dále je zde určen velitel opatření, jeho zástupce. Jsou zde uvedeni policisté, kteří řídící jednotky určené k zákroku. Jsou zde uvedeni členové štábu velitele opatření a jejich zodpovědnosti za konkrétní úkoly, případně stručný popis činnosti jmenovaných před zákrokem, v jeho průběhu a po jeho skončení. Jsou zde uvedeny nasazené síly a prostředky, jejich rozdělení, uspořádání a úkoly. Také je zde pamatováno na zálohy, na činnost operačního střediska policie a na zapojení

²⁸ PPP č.130/2020 o zajišťování vnitřního pořádku a bezpečnosti In: Intranet, Policie České republiky, Sbírka Interních aktů řízení policejního prezidia České republiky. [cit. 18.01.2024].

pracovníků kontrolních útvarů a pracovníků oprávněných ke komunikaci se sdělovacími prostředky. V rozkazu je uveden způsob uvedení sil a prostředků do pohotovosti a místo, kde se tyto mají soustředit. Je zde stanoveno místo a čas instruktáže a je určeno, kdo instruktáž povede. V rozkazu opatření je přesně uvedena výstroj, výzbroj a technické prostředky a prostředky spojení. Uvedeny jsou také dopravní prostředky a další služební pomůcky a je zde pamatováno na případné použití osobních ochranných prostředků. Nesmí zde chybět ani uvedené, jakým způsobem bude probíhat spojení a jakým způsobem bude zajištěno vzájemné informování a provádění součinnosti při výpadku spojení. Do plánu spojení jsou, prostřednictvím radiokomunikačního systému PEGAS, zahrnuti také koordinátoři zúčastněných složek.

V poslední řadě je zde uveden způsob a místo realizace pachatelů protiprávních jednání, jakým způsobem bude probíhat logistické zabezpečení. Tj. vymezení místa pro odpočinek všech zúčastněných. Také je zde pamatováno na případné stravování, hygienické zázemí a pakliže to opatření vyžaduje, i na ubytování a zdravotnické zabezpečení opatření. Ilustrativní příklad takového plánu opatření je zahrnut v příloze této práce.

6. Shrnutí poznatků

Závěrem lze konstatovat, že dle mého názoru, jakožto autora této bakalářské práce, se mohl čtenář dostatečně seznámit s problematikou daného tématu, a to fungováním policie ve spojitosti s ochranou veřejného pořádku. Jsem názoru, že se mi podařilo dosáhnout deklarovaného cíle práce v dostatečné kvalitě a čtenář se z této práce může dozvědět jak základní, tak i detailnější informace ohledně dané problematiky. Dále jsem názoru, že ochrana veřejného pořádku, je ze strany bezpečnostního sboru Policie České republiky, prováděna s velice vysokou efektivitou a úspěšností. Sám však, jako příslušník Policie ČR, s téměř devítiletou praxí, kdy po celou dobu mé služební kariéry působím v rámci obvodních oddělení Krajského ředitelství policie Karlovarského kraje, kdy nadpoloviční většinu mé praxe zastávám funkci inspektora, a tedy provádím úkony ve spojitosti s trestním a přestupkovým řízením, vím a mohu říci, že v současné době jsou určité aspekty výkonu služby, které jsou, dá se říci, nepříznivé. Identifikace těchto problémů a případný návrh na jeho řešení, je dalším z cílů této práce. Nejpalčivějším problémem je bezesporu personální stav, spíše podstav, policistů základních útvarů, kdy z oficiálních internetových stránek PČR jsem nabyt informací, kdy k datu 1. 1. 2000 byl celkový evidovaný stav příslušníků PČR 44 828 policistů a stav k 1. 1. 2023, byl 39 422 policistů. Za 23 let tedy ubylo v řadách Policie České republiky 5 406 policistů. V praxi to pak znamená to, že tito příslušníci chybí právě na základních organizačních článcích, kdy tito příslušníci jsou, mimo hlavní úkoly základních článků služby pořádkové policie, využíváni v případě nenadálých situacích. Jako příklad lze uvést uzavření hranic státu a okresů ve spojitosti s pandemií viru Covid 19, kontroly na státní hranici v souvislosti s migrační vlnou v rámci konfliktu na Ukrajině, nebo v případě tragické události aktivního střelce na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze. Této skutečnosti ohledně chybějících stavů příslušníků nepomáhá ani fakt, že se v současné době chystá novela služebního zákona, kdy ve sdělovacích prostředcích se nejednou objevila informace ohledně možné změny výsluhových náležitostí příslušníků PČR, a tak se plno příslušníků o své případné výsluhové nároky obává, kdy díky těmto informacím lze očekávat další vlnu odchodů zkušených policistů. Jedním z negativních trendů v nedávné historii je pak také umělé zaplňování stavů příslušníků PČR, kdy využívaná praktika byla taková, že se z civilních zaměstnanců policie stávaly příslušníci PČR, kdy jejich náplň práce zůstala stejná, pouze s tím rozdílem, že z jejich pracovního poměru, se stal poměr

služební. Díky tomuto mohl být v očích veřejnosti navozen klamný dojem, že se situace ohledně početních stavů policie začala stabilizovat. V praxi pak ale, v Karlovarském kraji určitě, dochází k tomu, že z důvodu nedostatku příslušníků základních útvarů, dochází ke slučování oddělení, kdy jsou systematicky vybrána dvě vzájemně sousedící oddělení, kdy to větší, obsazenější, se stává tzv. „matkou“ a druhé tzv. „dcerou“, kdy matka, svými silami a prostředky, zabezpečuje výkon služby vlastního i dceřiného oddělení. V praxi to pak znamená to, že kupříkladu na OOP Nejdek, které je mateřským oddělením, v jedné hlídce slouží dva policisté a tito zajišťují výkon ve dvou služebních obvodech najednou, tedy jak na OOP Nejdek, tak i na OOP Pernink, které je tzv. „dcerou“. Obrovské negativum takového výkonu služby je bezesporu dlouhý dojezdový čas, kdy v případě nepříznivých povětrnostních podmínek, je dojezdová doba i více, jak 30 minut a také nedostatečný počet sil a prostředků v případech, kdy si služební zákrok či úkon, vyžaduje přítomnost více hlídek policie. Toto extrémně ohrožuje ochranu veřejného pořádku v případě, kdy si situace bude vyžadovat co nejrychlejší zásah policie a ta, z důvodu personální absence, nebude schopna včas reagovat a občanům tak zajistit dostatečnou ochranu a pomoc. Dalším negativním aspektem je bezesporu vyčerpanost ze situace, která trvá více, jak tři roky, zde sloužících policistů, kteří jsou nespokojeni se současným stavem, a to z důvodu, že jejich původní služební obvod se, v některých případech, více než zdvojnásobil, kdy za jednu 12hodinovou směnu, je možno, v rámci výkonu služby, ujet i 300 km. Tyto nastalé překážky pak nejsou zde sloužícím příslušníkům ani nikterak finančně kompenzovány. Čili za práci za obvod navíc, jsou ohodnoceni stejně, jako tomu bylo v době, kdy výkon služby museli provádět pouze ve svém služebním obvodě. Tato tristní situace bohužel v rámci KŘP KK není pouze na OOP Nejdek, ale k takovému sloučením služebních obvodů došlo i v případě OOP Toužim, které bylo tímto způsobem sloučeno s OOP Bečov. Dále OOP Loket, který je sloučen s OOP Horní Slavkov. OOP Ostrov byl zase sloučen s OOP Jáchymov atp. Řešením tohoto personálního problému, který bez pochyb ovlivňuje zajištění veřejného pořádku ze strany služby pořádkové policie, by pak mohlo být lepší finanční ohodnocení zde sloužících příslušníků, a to ať už změnou platu v rámci tarifu, či navýšením osobního příplatku. Tímto řešením by se pak zvýšila konkurenceschopnost policie na trhu práce, docílilo by se tím získání zájmu ze strany, kupříkladu čerstvých maturantů nebo kupříkladu osob, které by měly o službu policie zájem, avšak současné platové

ohodnocení příslušníků PČR, jim přijde, v reakci na výkon služby, nedostatečné. Tím by se mohlo podařit zaplnit neobsazená služební místa, což by mělo pozitivní dopad v souvislosti s veřejným pořádkem a činností služby pořádkové policie. Věřím, že tato má vypracovaná práce, může pomoci i právě možným zájemcům o službu Policie ČR, získat vědomosti a povědomí, co služba pořádkové policie, mimo jiné, obnáší a jaké jsou možné prostředky, které policie využívá, k zajištění a ochraně veřejného pořádku, stejně tak, jako je informování případného uchazeče, z mé strany, jakožto příslušníka služby pořádkové policie, a poukázání na některé negativní aspekty, které výkon služby, resp. služební poměr příslušníka PČR, obnáší.

Závěr

Cílem bakalářské práce bylo seznámit čtenáře s problematikou daného tématu, tedy s pojmem veřejný pořádek a jeho význam pro činnost služby pořádkové policie. V úvodu práce je popsán vznik a význam slova policie, je zde popsána charakteristika policie jako taková, věcná a místní působnost Policie České republiky. V další části je podrobněji popsána služba pořádkové policie, charakteristika služby pořádkové policie a úkoly této služby. Dále je zde popsána struktura služby pořádkové policie, kde jsou uvedeny jednotlivé články služby pořádkové policie a jejich činnosti. Podrobně zde pak bylo popsáno obvodní oddělení policie, jeho činnost a typy výkonu služby. V hlavní části pak byl popsán veřejný pořádek, formy jeho ochrany a zajišťování veřejného pořádku. V teoretických znalostech jsem čerpal z právních norem České republiky, především pak ze zákona číslo 273/2008 Sb. o Policii České republiky, ze zákona číslo 40/2009 Sb. Trestní zákoník, zákona číslo 141/1961 Sb., Trestní řád. Dále ze zákona číslo 250/2016 Sb. Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, a ze zákona číslo 251/2016 Sb. Zákon o některých přestupcích. Dále pak z odborné literatury, která je uvedena v seznamu použité literatury. Také jsem čerpal z interních aktů řízení Policie České republiky, jako je Závazného pokynu policejního prezidenta č.180/2012 o plnění základních úkolů služby pořádkové policie, ZPPP č. 181/2006 kterým se stanoví základní pravidla chování, slušného jednání a služební zdvořilosti v Policii České republiky, PPP č. 103/2013 o plnění úkolů policejních orgánů Policie České republiky v trestním řízení, a PPP č. 130/2020 o zajišťování vnitřního pořádku a bezpečnosti. Cílem, jak již bylo uvedeno, bylo seznámení čtenáře této práce a případného uchazeče o službu pořádkové policie s problematikou veřejného pořádku a jeho významu pro činnost služby pořádkové policie, kdy v kontextu tohoto bylo potřeba v úvodu čtenáře seznámit se samotným pojmem policie, jeho vznikem a významem. K tomuto jsem použil znalosti získané z odborné literatury, kdy jsem použil historických faktů z období řeckých států a čtenáře jsem dostatečně seznámil s původem slova „Policie“. Dalším cílem bylo identifikovat a navrhnout možné řešení problémů, které se objevují v souvislosti s výkonem služby pořádkové policie a ochranou veřejného pořádku. V první kapitole jsem čtenáře seznámil s Policií České republiky jako takovou, kdy jsem zde tento bezpečnostní sbor okrajově, avšak dostatečně charakterizoval a popsal včetně věcné a místní působnosti. Ve druhé kapitole jsem čtenáře seznámil se službou pořádkové policie, kde bylo konstatováno,

že služba pořádkové policie je jedním ze stěžejních pilířů celé policie. Čtenář se zde dále dozvěděl hlavní úkoly služby pořádkové policie. Ve třetí kapitole jsem rozepsal a popsal strukturu služby pořádkové policie, a to od Policejního prezidia až po základní organizační články služby pořádkové policie, kterými jsou obvodní a místní oddělení policie. Zde jsem podrobně popsal význam obvodního oddělení, uvedl jsem počet příslušníků policie sloužících na tomto základním článku. Popsal jsem zde obchůzkovou a hlídkovou službu, kdy díky tomuto, mezi těmito dvěma způsoby výkonu služby, mohl čtenář získat povědomí o rozdílech tohoto výkonu služby. Dále jsem popsal úkoly dozorčí služby a jeho význam pro chod oddělení. V práci je mimo jiné vysvětlen význam kontrolního bodu a je zde popsána běžná výstroj a výzbroj příslušníka obvodního oddělení. V rámci obvodního oddělení zde byl také popsán vedoucí oddělení, jakožto vrcholná funkce obvodního oddělení společně s jeho zástupcem, kdy zde je popsána náplň jejich pracovní – služebního zaměření tak i aspekty, které musí splňovat k zastávání této funkce. Ve čtvrté kapitole jsem věnoval pozornost pojmu „veřejný pořádek“. Mou snahou bylo tento pojem popsat tak, aby čtenář porozuměl jeho významu, kdy jsem k tomuto užil poznatků získaných četbou odborné literatury. Jelikož se jedná o stěžejní pojem této bakalářské práce, jsou zde obsáhle citovány definice pojmu veřejný pořádek. Taktéž je zde obsáhle popsána ochrana veřejného pořádku jak ze strany policie, tak i dalších orgánů veřejné moci. Čtenář je v této souvislosti seznámen jak s přestupkovým, tak trestním řízením, kdy je mu popsán rozdíl mezi přestupkem a trestným činem a rozdíl mezi řízením, které policie, v souvislosti s těmito protiprávními jednáními, podniká. Pátá a zároveň poslední kapitola je věnována opatřením, které pořádková služba policie podniká nad rámec běžného výkonu služby, a to právě za účelem ochrany veřejného pořádku. Je zde popsáno, co to samotné opatření je, jak se vyhlašuje a jaké má mít formální náležitosti. Dále je čtenář seznámen, jaké útvary či jednotky, jsou k realizaci opatření využívány. Jsou zde popsány pořádkové jednotky, antikonfliktní tým a prvosledové hlídky, kdy se čtenář může dozvědět, jakou činnost tyto, v rámci služby pořádkové policie, v souvislosti s veřejným pořádkem, vykonávají. Zabýval jsem se problémy, které brání výkonu služby, při zajištění veřejného pořádku, které jsem identifikoval a z části jsem navrhl jejich řešení. Při seznamování čtenáře bylo, za účelem co nejpřesnějšího podání informací, ve velké míře, citováno z interních aktů řízení, které se danou problematikou zabírají.

Použité zdroje

Odborná literatura

- DALECKÝ, Jan. *Vybrané problémy služby pořádkové policie*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2009. ISBN 978-80-7251-303-1
- FILÁK, Antonín. *Policejně bezpečnostní činnost a její hlavní organizačně taktické formy*. Praha: Policejní akademie České republiky, Vydavatelství PA ČR, 2003. ISBN 80-7251-135-1
- FILÁK, Antonín. *Základy teorie policejně-bezpečnostní činnosti II*. Praha: Police history, 2006. ISBN 80-86477-33-9
- HABICH, Lukáš a KLOUBEK, Martin. *Činnost policejních služeb: stav k 1.6.2019*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2019. ISBN 978-80-7251-481-6
- HABICH, Lukáš a KLOUBEK, Martin. *Činnost policejních služeb: stav k 1.6.2019*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2019. ISBN 978-80-7251-481-6
- HERMAN, Radomír. *Pořádková činnost policie: vybrané kapitoly I*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2022. ISBN 978-80-7251-527-1
- HRINKO, Martin. *Pořádková činnost policie*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2020. ISBN 978-80-7380-793-1
- MACEK, Pavel a FILÁK, Antonín. *Základy teorie policejně bezpečnostní činnosti*. Praha: Police History, 2004. ISBN 80-86477-21-5
- MACEK, Pavel a ZÁMEK, David. *Policie a hromadná narušení veřejného pořádku*. Praha: Vydavatelství PA ČR, 2007. ISBN 978-80-7251-264-5
- MACEK, Pavel. *Dějiny policie a četnictva*. Přeložil Lubomír UHLÍŘ. Praha: Police History, 1999. ISBN 80-902670-0-9
- MACEK, Pavel. *Pořádková činnost policie: (zvláštní část)*. Praha: Police History, 2003. ISBN 80-86477-16-9
- MACEK, Pavel. *Pořádková činnost policie: obecná část. 2., upr. vyd.* Praha: Police history, 2008. ISBN 978-80-86477-45-9

Právní předpisy

- zákon č. 141/1961 Sb. trestní řád In: Aspi [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR
- zákon č. 250/2016 Sb. o odpovědnosti za přestupky a řízení In: Aspi [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR
- zákon č. 251/2016 Sb. o některých přestupcích In: Aspi [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR
- zákon č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky In: Aspi [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR
- zákon č. 40/2009 Sb. trestní zákoník In: Aspi [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR

Interní akty řízení

- PPP č. 103/2013 o plnění úkolů policejních orgánů Policie České republiky v trestním řízení In: Intranet, Policie České republiky, Sbírka Interních aktů řízení policejního prezidia České republiky
- PPP č. 130/2020 o zajišťování vnitřního pořádku a bezpečnosti In: Intranet, Policie České republiky, Sbírka Interních aktů řízení policejního prezidia České republiky
- ZPPP č. 136/2006 kterým se upravuje postup při hlášení událostí a provozování informačního systému „UDÁLOST“ In: Intranet, Policie České republiky, Sbírka Interních aktů řízení policejního prezidia České republiky
- ZPPP č. 181/2006 kterým se stanoví základní pravidla chování, slušného jednání a služební zdvořilosti v Policii České republiky In: Intranet, Policie České republiky, Sbírka Interních aktů řízení policejního prezidia České republiky
- ZPPP č.180/2012 o plnění základních úkolů služby pořádkové policie In: Intranet, Policie České republiky, Sbírka Interních aktů řízení policejního prezidia České republiky

Internetové zdroje

- Početní Stavy příslušníků Policie české Republiky [cit. 08.01.2024] dostupné z:
<https://www.policie.cz/clanek/zverejnene-informace-2023-pocetni-stavy-prislusniku-policie-ceske-republiky.aspx>
- Početní Stavy příslušníků Policie české Republiky [cit. 08.01.2024] dostupné z:
<https://www.policie.cz/clanek/pocetni-stavy-prislusniku-policie-ceske-republiky.aspx>
- Stavy příslušníků Policie České republiky [cit. 08.01.2024] dostupné z:
<https://www.policie.cz/clanek/stavy-prislusniku-policie-ceske-republiky.aspx>

Seznam příloh

- Příloha č. 1: Plán opatření, str. 59
- Příloha č. 2: Plán opatření, str. 60
- Příloha č. 3: Plán opatření, str. 61

Pomáhat a chránit

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY

Krajské ředitelství policie Karlovarského kraje
Obvodní oddělení Karlovy Vary

KRPK-1913-22/ČJ-2023-190313

Karlovy Vary 1.12.2023

PLÁN OPATŘENÍ

k zajištění ochrany měkkých cílů, bezpečnosti osob a veřejného pořádku v průběhu konání hokejového utkání mezi HC Energie K.Vary a HC Sparta Praha, dne 3.12.2023 v KV Aréně v Karlových Varech, ul. Západní

Dne **3.12.2023 od 15:30 hodin** se v KV Aréně koná hokejové utkání mezi **HC Energie Karlovy Vary a HC Sparta Praha**. Na utkání je předpokládána vysoká návštěvnost diváků s koncentrací vysokého počtu osob na omezeném prostoru. Vzhledem k bezpečnostní situaci ve světě a předchozími zkušenostmi s fanoušky obou týmů, je dáno riziko ohrožení bezpečnosti osob – měkkých cílů, výskytu výtržností a rušení veřejného pořádku, přičemž ochranu měkkých cílů, bezpečnost osob a veřejný pořádek nelze zajistit běžným výkonem služby.

Začátek opatření: 3.12.2023 v 14:00 hodin

Ukončení opatření: 3.12.2023 v 19:00 hodin, resp. dle aktuální bezpečnostní situace po ukončení utkání a rozchodu diváků z prostoru KV Arény na pokyn velitele opatření

Úkoly:

Hlídky zařazené do tohoto opatření budou přímo podřízeny veliteli opatření a jeho zástupcům. V rámci opatření je třeba zajistit ochranu měkkých cílů vhodným nasazením a rozmístěním sil a prostředků, bude prováděn dohled na dodržování veřejného pořádku, bezpečnost silničního provozu, kontrola parkovacích ploch s úkolem předcházet případům vloupání do motorových vozidel a jejich krádežím. Jednotlivé hlídky jsou povinny dodržovat určená stanoviště, udržovat nepřetržitě radiové spojení s velitelem opatření. Velitelé jednotlivých hlídek jsou povinni hlásit veliteli opatření ihned všechny mimořádné události. 5 minut před ukončením utkání budou hlídky informovány o blížícím se konci utkání a na základě této informace budou hlídky instruovány o dalších úkolech k zajištění VP při odchodu diváků z prostoru KV Arény. Hlídka Di zajistí plynulost SP při výjezdu z OC Varyáda.

Spojení:

Radiové spojení bude probíhat na kanálu [REDACTED]

Rozdělení hlídek:

- velitel opatření: [REDACTED]

- zástupce velitele opatření: [REDACTED]

- koordinace sil KPJ: [REDACTED]

Vítězná 927/6
361 15 Karlovy Vary

tel.: +420 974 366 530
tax: +420 353 221 825
e-mail: kv.oop.kv-mesto@pcr.cz

www.policie.cz

Příloha č. 2

- hlídka č. 1: [redacted]
prostor: KV Aréna Východ, komunikace k OMV
úkol: VP a BESIP
- hlídka č. 2: v PP, jinak opatření Vánoce [redacted]
prostor: KV Aréna Jih, parkoviště před hlavním vchodem
úkol: VP a BESIP
- hlídka č. 3: v PP, jinak opatření Vánoce [redacted]
prostor: KV Aréna Jih, parkoviště před mičovkou
úkol: VP a BESIP
- hlídka č. 4: [redacted]
prostor: KV Aréna Západ, parkoviště před mičovou halou
úkol: VP a BESIP
- hlídka č. 5: PJ [redacted]
[redacted]
prostor: KV Aréna
úkol: VP a BESIP
- hlídka č. 5: PJ [redacted]
[redacted] prap. David Turek, [redacted]
prostor: KV Aréna
úkol: VP a BESIP
- hlídka č. 6: SZKČ [redacted]
prostor: KV Aréna
úkol: VP a BESIP
- hlídka č. 7: D [redacted]
prostor: KV Aréna, při ukončení výjezd z OC Varyady
úkol: VP a BESIP

Instruktaž provede: velitel/zástupce velitele opatření ve **14:00 hodin na zasedací místnosti OOP** K.Vary. Hlídka 2,3 bude velena na opatření Vánočních trhů, v případě potřeby kontaktovat [redacted] který zařídí jejich okamžitý přesun ke KVA.

Hlídka/y Městské policie instruktaž na místě u bazénového centra. Zainstruovat a plně začlenit do opatření, v případě potřeby zajistit komunikaci na síti Pegas. Hlídka Městské policie součástí opatření a tudíž podřízena veliteli opatření.

Nové 4 kamery na prostor velkého bufetu, na bufety u zděných schodů a na východ k těmto schodům.

Zpracoval:
[redacted]
vedoucí OOP K. Vary

Schvaluji:
[redacted]
ředitel územního odboru

Příloha č. 1 k Plánu opatření pod Č.j.: KRPK-1913-22/ČJ-2023-190313

